

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W MAJU 2017 R.**

Warszawa, 23 czerwca 2017 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne.....	13
Ceny.....	17
Rolnictwo.....	24
Przemysł	28
Budownictwo	33
Budownictwo mieszkaniowe	35
Rynek wewnętrzny	37
Transport.....	40
Bilans płatniczy.....	42
Handel zagraniczny	44
Pieniądz	50
Budżet państwa.....	53
	* *
	*
Wyniki finansowe banków	55
Wyniki finansowe ubezpieczycieli.....	58
Produkt krajowy brutto.....	61
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	68
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	70

Wstęp

W maju br. w podstawowych obszarach gospodarki obserwowano tendencje wzrostowe. Produkcja sprzedana przemysłu była znacznie wyższa w skali roku (po niewielkim spadku przed miesiącem). W większym stopniu niż w kwietniu br. wzrosła produkcja budowlano-montażowa oraz sprzedaż detaliczna, umocnił się również wzrost sprzedaży usług w transporcie.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w maju br. wzrosło w skali roku w tempie zbliżonym do obserwowanego w poprzednich miesiącach. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 7,4%. Według wyników badania popytu na pracę, w I kwartale br. utworzono więcej nowych miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; jednocześnie mniej miejsc pracy zlikwidowano.

Wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w maju br. był wyższy niż w poprzednich miesiącach. Skala wzrostu przeciętnych nominalnych świadczeń emerytalno-rentowych w obu systemach była podobna do notowanej we wcześniejszych okresach. Przy wzroście cen konsumpcyjnych, siła nabywcza emerytur i rent w systemie pracowniczym była zbliżona do obserwowanej przed rokiem, a rolników indywidualnych – niższa.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. wzrosły w skali roku nieznacznie wolniej niż przed miesiącem. Notowano osłabienie dynamiki cen towarów i usług w zakresie transportu. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był szybszy, a cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – podobny do obserwowanego w kwietniu br. Wolniej niż w poprzednich miesiącach rosły w skali roku ceny produkcji sprzedanej przemysłu, natomiast tempo wzrostu cen produkcji budowlano-montażowej nie uległo zmianie.

Produkcja sprzedana przemysłu w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 9,1% (po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym jej wzrost wyniósł 6,5%). Produkcja zwiększyła się we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz przetwórstwie przemysłowym. Wzrost notowano we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych, najwyższy w produkcji dóbr zaopatrzeniowych. Produkcja budowlano-montażowa była o 8,4% wyższa niż w maju ub. roku (po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym – większa o 6,2%). Wzrost produkcji obserwowano we wszystkich działach budownictwa, najwyższy w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 7,4%.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. kształtuje się na poziomie dodatnim, zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Pozytywne i lepsze niż przed miesiącem są oceny bieżące dotyczące portfela zamówień oraz produkcji. Nieco poprawiły się także nieznacznie negatywne diagnozy sytuacji finansowej. Przewidywania w tych obszarach są mniej optymistyczne od sygnalizowanych w maju br. Podmioty budowlane, podobnie jak miesiącem, oceniają koniunkturę korzystnie, najlepiej od listopada 2008 r. Po raz pierwszy od połowy 2011 r. pozytywne są diagnozy dotyczące portfela zamówień oraz produkcji budowlano-montażowej; mniej pesymistycznie niż przed miesiącem postrzegana jest bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Prognozy w tych obszarach są korzystne. Pozytywne, ale nieco ostrożniejsze niż przed miesiącem, są nastroje przedsiębiorstw w handlu detalicznym. Bieżąca sprzedaż oraz sytuacja finansowa są oceniane korzystnie, podobnie jak w maju, przy nieco mniej pozytywnych niż przed miesiącem przewidywaniach w tych obszarach. Mniej optymistyczne są przewidywania podmiotów w handlu detalicznym dotyczące popytu na towary.

W czerwcu br. obserwowano dalszą poprawę nastrojów konsumentów dotyczących bieżących i przyszłych tendencji. Najbardziej poprawiły się oceny obecnej oraz przyszłej sytuacji ekonomicznej kraju.

Na rynku rolnym w maju br. ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych były wyższe niż przed miesiącem. Powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się ceny skupu większości produktów roślinnych i zwierzęcych (z wyjątkiem cen drobiu). Opłacalność produkcji trzody chlewnej nadal była niska.

W okresie styczeń–kwiecień br. obroty towarowe handlu zagranicznego (liczone w złotych) zwiększyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. W wyniku szybszego wzrostu importu niż eksportu dodatnie saldo obrotów było niższe niż przed rokiem. Zwiększyła się wymiana towarowa ze wszystkimi grupami krajów; najbardziej z krajami Europy Środkowo Wschodniej. W I kwartale br. wskaźnik terms of trade ogółem kształtował się niekorzystnie i wyniósł 97,5 (wobec 101,0 przed rokiem).

Dochody budżetu państwa w okresie styczeń–maj br. wyniosły 143,3 mld zł (tj. 44,0% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2017 r.), a wydatki 143,5 mld zł (odpowiednio 37,3%). W rezultacie notowano deficyt w wysokości 0,2 mld zł, co stanowiło 0,3% planu.

Rynek pracy

W maju br. wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był podobny do notowanego w poprzednim miesiącu. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia były niższe niż w kwietniu br. i w maju ub. roku.

Według wyników badania popytu na pracę, w I kwartale br. utworzono więcej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; jednocześnie mniej miejsc pracy zlikwidowano.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w maju br. ukształtowało się na poziomie 5990,4 tys. osób i było o 4,5% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,8% w maju ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,2%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,0%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 1,2% – 6,8%) notowano również w budownictwie, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, przetwórstwie przemysłowym, obsłudze rynku nieruchomości, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, informacji i komunikacji, transporcie i gospodarce magazynowej. Utrzymał się spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 5,1%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,8%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2017		2016		2017	
	V		I-V			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5990,4	104,5	102,8	102,7	104,4	5976,4
w tym:						
Przemysł.....	2644,1	103,3	102,1	102,0	103,2	2638,7
górnictwo i wydobywanie.....	129,1	94,9	91,8	92,0	94,4	130,5
przetwórstwo przemysłowe	2275,9	104,1	103,1	103,0	104,1	2269,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	116,2	98,2	96,5	95,6	98,1	116,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	122,9	102,9	101,9	102,0	102,6	122,5
Budownictwo	383,2	101,2	98,6	99,5	100,1	380,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1236,2	104,8	102,4	102,4	104,9	1234,3
Transport i gospodarka magazynowa.....	545,3	106,8	103,3	102,8	107,0	543,3
Zakwaterowanie i gastronomia	115,4	109,3	102,8	102,6	109,4	114,8
Informacja i komunikacja	217,1	105,8	110,1	110,2	106,0	217,0
Obsługa rynku nieruchomości.....	96,7	104,5	98,9	98,9	104,4	96,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	202,1	107,0	103,3	102,4	106,9	201,2
Administrowanie i działalność wspierająca.....	405,4	109,2	110,8	110,4	109,4	405,5

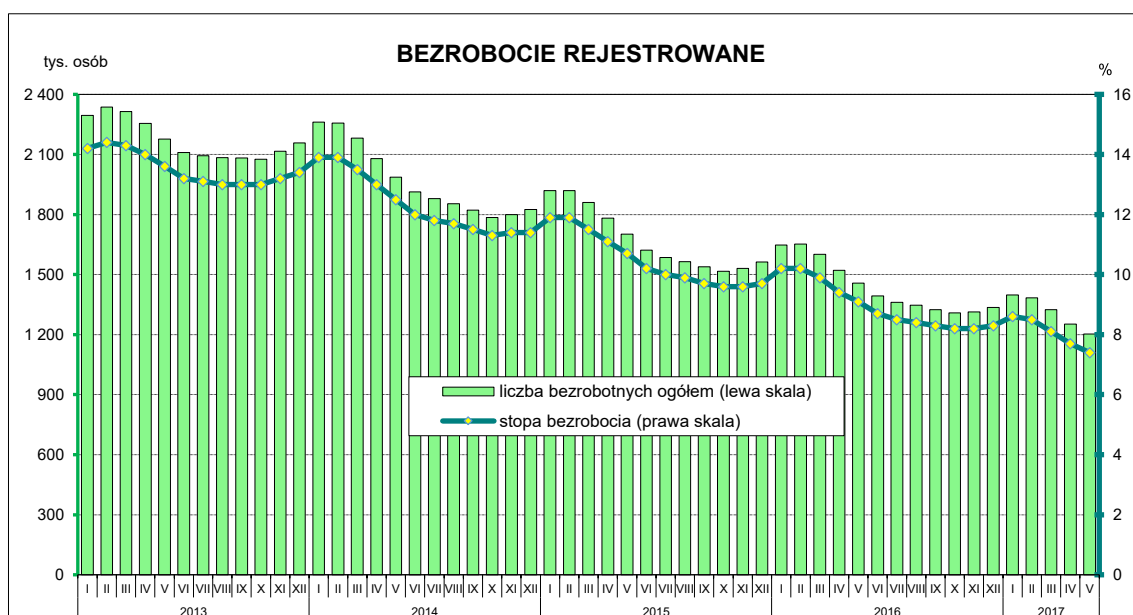
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu w maju br., bardziej niż przeciętnie zwiększyło się w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,1%), transportem lądowym i rurociągowym (o 8,0%), handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawą (o 7,7%), magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (o 7,2%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,6%), produkcją mebli (o 5,8%) oraz produkcją wyrobów z metali (o 5,5%). Spadek zatrudnienia, nieco wolniejszy niż w poprzednich miesiącach, notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 8,3%), produkcją odzieży (o 1,1%) oraz produkcją maszyn i urządzeń (o 0,1%).

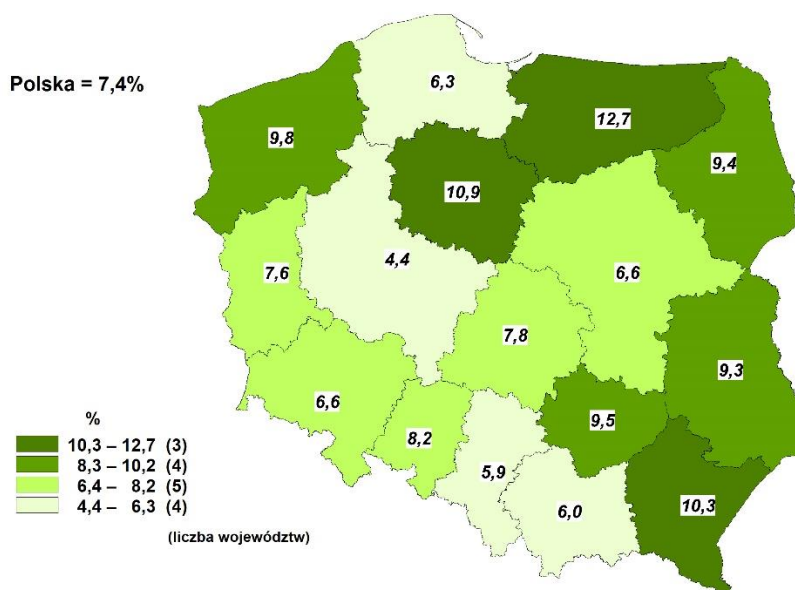
W okresie styczeń–maj br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5976,4 tys. osób, tj. było o 4,4% wyższe od obserwowanego przed rokiem.

W końcu maja br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1202,1 tys. i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 4,0%, tj. o 50,6 tys.) oraz analogicznym miesiącem ub. roku (o 17,5%, tj. o 254,8 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 7,4% i była o 0,3 p.proc. mniejsza niż przed miesiącem i o 1,7 p.proc. mniejsza niż przed rokiem.

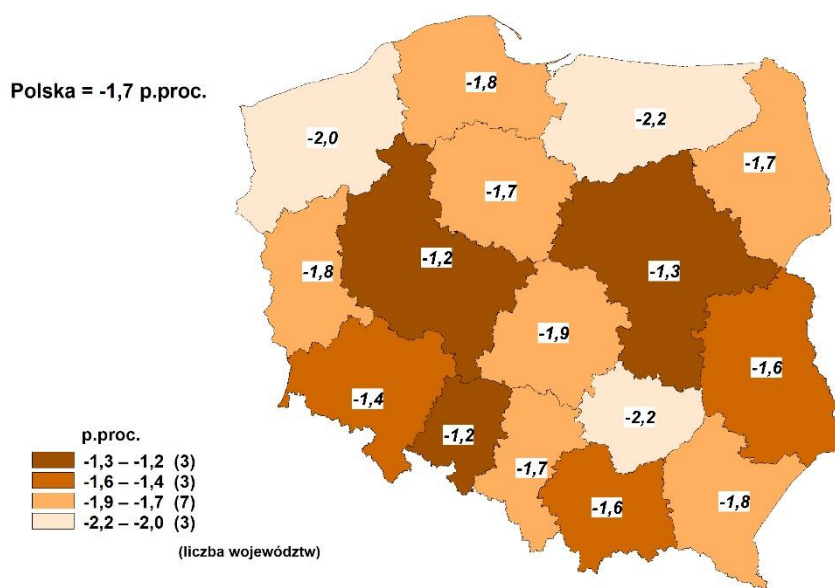

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 4,4% w wielkopolskim do 12,7% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z kwietniem br. zmniejszyła się ona we wszystkich województwach; najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim (o 0,6 p.proc.), a najmniej – w mazowieckim (o 0,1 p.proc.). W porównaniu z majem ub. roku stopa bezrobocia zmniejszyła się również we wszystkich województwach. W największym stopniu obniżyła się w województwach świętokrzyskim i warmińsko mazurskim (po 2,2 p.proc.) oraz zachodniopomorskim (o 2,0 p.proc.), a w najmniejszym – w województwach opolskim i wielkopolskim (po 1,2 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu maja 2017 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO maj 2017 r. do maja 2016 r.

W **strukturze bezrobotnych** zarejestrowanych w końcu maja br. udział kobiet był wyższy niż przed rokiem o 1,8 p.proc. i wyniósł 54,0%. Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 1,1 p.proc. do 14,0%), osób bez prawa do zasiłku (o 0,7 p.proc. do 85,7%), zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,3 p.proc. do 4,8%) oraz absolwentów (o 0,3 p.proc. do 2,8%). Udział osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych utrzymał się na tym samym poziomie, jak przed rokiem i wyniósł 31,0%.

Spśród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku udział następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,6 p.proc. do 26,2%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia obniżył się o 1,3 p.proc. i wyniósł 12,6%),
- osób długotrwale bezrobotnych² (o 0,3 p.proc. do 56,0%).

Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 2,1 p.proc. do 18,5%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 1,1 p.proc. do 28,9%),
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,3 p.proc. do 2,2%),
- niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 6,3%).

Osób bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia w końcu maja br. było 2,2 tys., co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 0,2% ogółu bezrobotnych.

W maju br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 143,1 tys., tj. była wyższa niż przed miesiącem (o 6,4%) i niższa niż przed rokiem (o 7,3%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem o 0,2 p.proc. do 79,0%. Obniżył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych, absolwentów, osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy, osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016		V 2017			V 2016	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni ==100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	154,4	95,7	92,7	106,4	143,1	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	121,7	94,1	92,9	98,8	113,1	79,0	78,8
dotychczas niepracujący	28,7	95,8	87,5	151,7	25,1	17,5	18,6
absolwenci ^a	19,1	115,9	87,5	145,3	16,7	11,7	12,4
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,2	75,9	80,3	96,9	5,8	4,1	4,7
zamieszkali na wsi	66,2	99,0	91,5	107,9	60,6	42,4	42,9
bez kwalifikacji zawodowych	47,6	93,1	91,8	114,5	43,6	30,5	30,8
długotrwale bezrobotni ^b	52,9	83,3	81,3	94,1	43,0	30,1	34,2

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

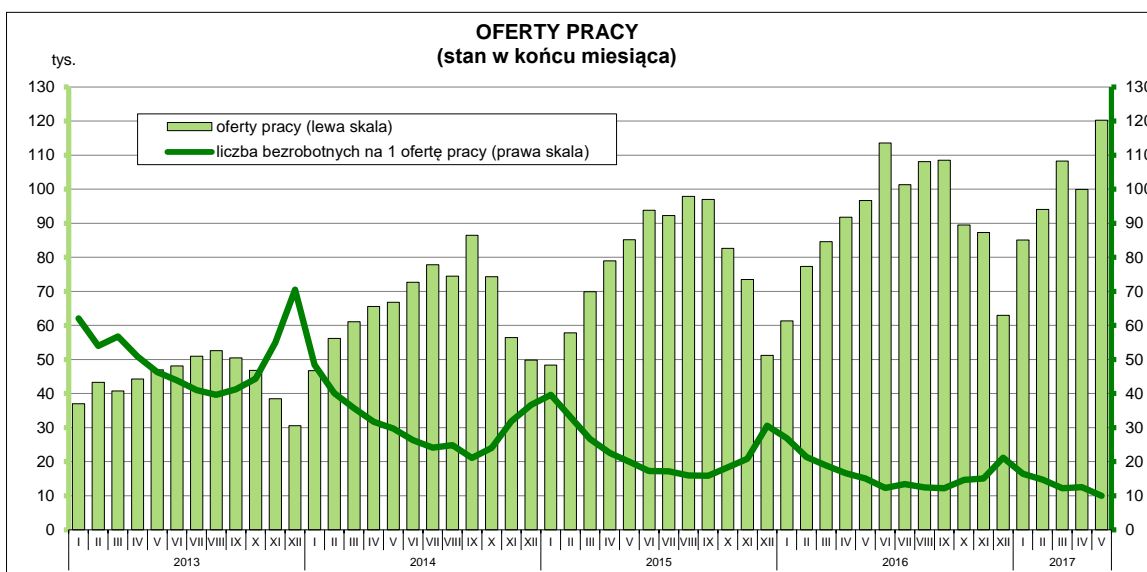
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w maju br. **skreślono** 193,7 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 6,0%) i przed rokiem (o 11,7%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 91,6 tys. osób (tj. mniej niż przed miesiącem o 9,4% i mniej niż przed rokiem o 13,5%). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 1,0 p.proc. w skali roku, do 47,3%. Liczba osób, które podjęły pracę zarówno niesubsydiowaną, jak i subsydiowaną, była niższa niż przed miesiącem i przed rokiem. Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego, osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe oraz osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców. Zmniejszył się odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego pozostał na poziomie sprzed roku.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016		V 2017			V 2016	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni =100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	219,4	90,9	88,3	94,0	193,7	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	105,9	93,0	86,5	90,6	91,6	47,3	48,3
niesubsydiowaną	81,6	84,8	85,7	93,5	70,0	36,1	37,2
subsidiowaną	24,3	138,1	89,0	82,5	21,6	11,2	11,1
rozpoczęli szkolenie lub staż	24,8	87,0	89,5	86,1	22,2	11,4	11,3
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy	45,6	81,7	85,2	105,2	38,8	20,0	20,8
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	15,4	104,5	91,3	104,6	14,1	7,3	7,0
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	1,5	65,6	132,9	103,2	2,0	1,0	0,7
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	2,4	92,7	85,3	120,8	2,0	1,1	1,1

W maju br. do urzędów pracy zgłoszono 153,3 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. więcej niż przed miesiącem (o 13,1%) i przed rokiem (o 21,4%). Liczba ofert z sektora publicznego zmniejszyła się w skali miesiąca, ale zwiększyła się w skali roku, a z prywatnego – była wyższa zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i z analogicznym okresem ub. roku. Oferty z sektora publicznego stanowiły 8,3% ogółu ofert (wobec 11,0% w kwietniu br. i 9,5% przed rokiem). W końcu maja br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 21,5% ogółu ofert (wobec 24,2% w kwietniu br. i 21,3% w maju ub. roku).

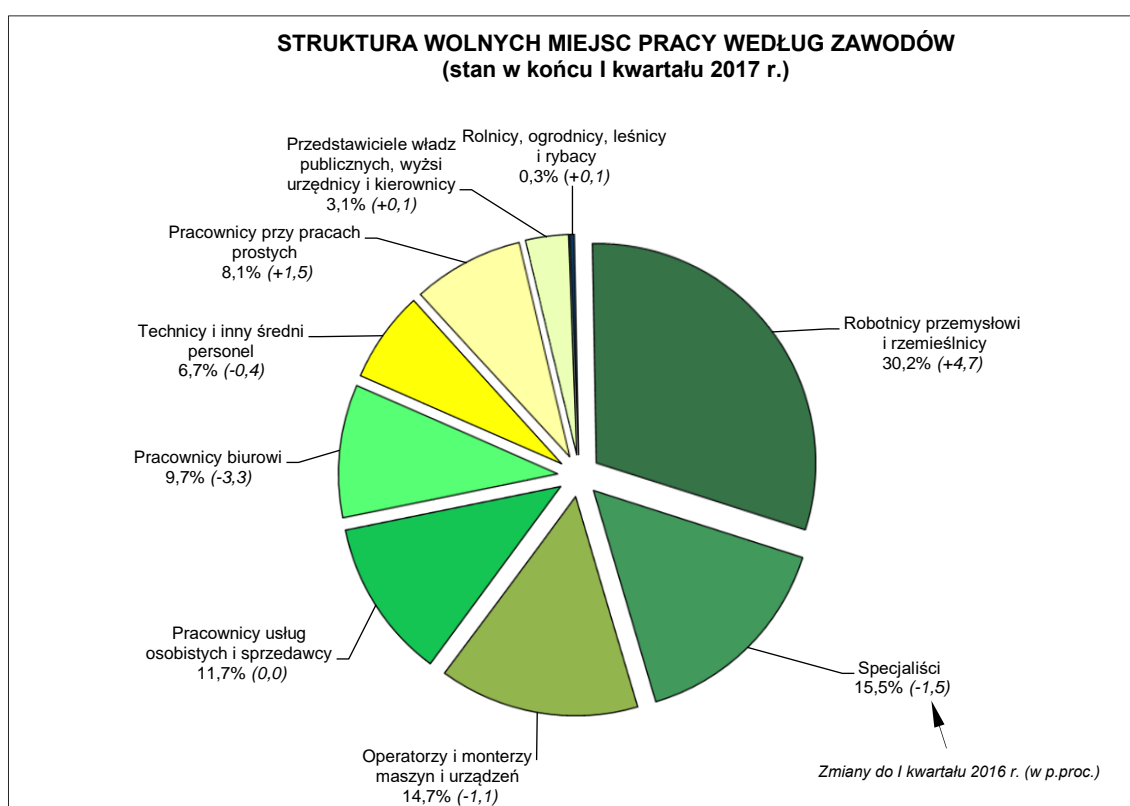

W końcu maja br. zadeklarowano mniej niż przed miesiącem i przed rokiem zwolnień grupowych – 164 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 15,2 tys. pracowników, w tym 3,6 tys. osób z sektora publicznego (w końcu kwietnia br. odpowiednio 176 zakładów, 16,3 tys. pracowników, w tym 3,9 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu maja ub. roku – 252 zakłady, 14,1 tys. pracowników, w tym 1,7 tys. z sektora publicznego).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu I kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 119,5 tys. i była o 33,4% wyższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 46,6 tys. podmiotów, tj. 5,9% badanych jednostek (wobec 35,8 tys. podmiotów, tj. 4,8% badanych jednostek przed rokiem). Wzrost liczby wolnych miejsc pracy odnotowano we wszystkich klasach wielkości podmiotów: największy w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób – o 37,0%. W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 49 osób notowano wzrost liczby wolnych miejsc pracy o 32,6%, a w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 32,3%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej zwiększył się odsetek wolnych miejsc pracy w przetwórstwie przemysłowym (o 2,1 p.proc.

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

do 25,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,8 p.proc. do 5,4%) oraz w budownictwie (o 1,4 p.proc. do 15,7%). Wzrósł również udział wolnych miejsc pracy m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,6 p.proc. do 5,0%), pozostałej działalności usługowej (o 0,5 p.proc. do 1,7%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,4 p.proc. do 3,6%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 0,3 p.proc. do 1,0%). Obniżył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,3 p.proc. do 15,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,4 p.proc. do 5,1%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 1,3 p.proc. do 3,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,7 p.proc. do 8,1%) oraz edukacji (o 0,5 p.proc. do 0,9%).

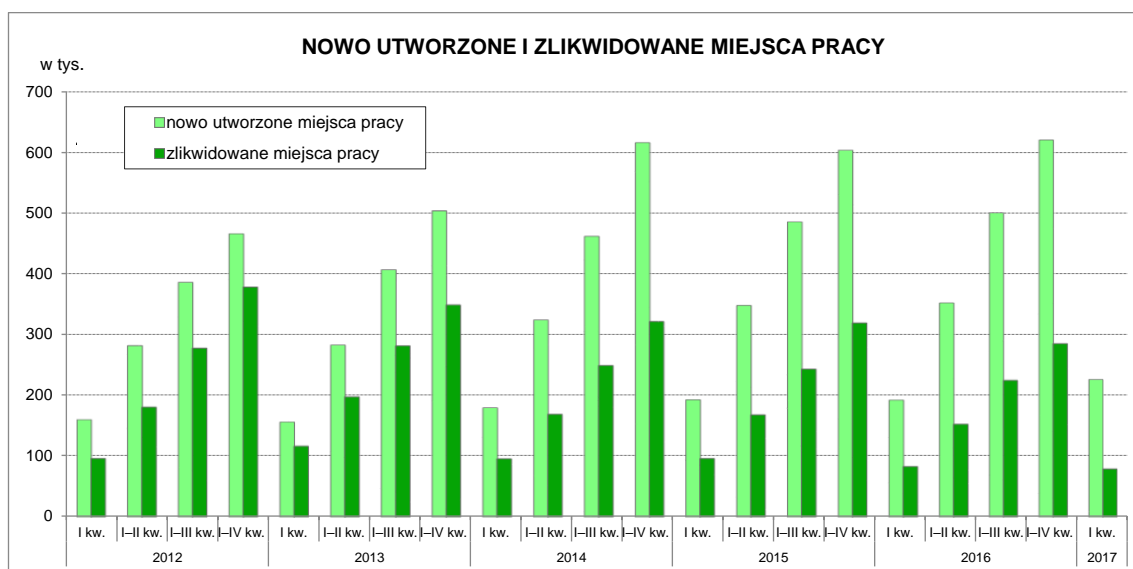

W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów w porównaniu z końcem I kwartału ub. roku zwiększył się udział miejsc pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 4,7 p.proc. do 30,2%), pracowników przy pracach prostych (o 1,5 p.proc. do 8,1%) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 0,1 p.proc. do 3,1%). Zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych m.in. dla pracowników biurowych (o 3,3 p.proc. do 9,7%), specjalistów (o 1,5 p.proc. do 15,5%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 1,1 p.proc. do 14,7%) oraz techników i innego średniego personelu (o 0,4 p.proc. do 6,7%).

W okresie pierwszych trzech miesięcy br. **utworzono 226,1 tys. nowych miejsc pracy**, tj. o 17,7% więcej niż przed rokiem. Wzrost odnotowano we wszystkich klasach wielkości podmiotów; największy w podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób (o 27,2%). W jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób wzrost ten wyniósł 10,5%,

a w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – 9,4%. W ogólnej liczbie nowych miejsc pracy zwiększył się udział stanowisk utworzonych m.in. handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,5 p.proc. do 24,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,2 p.proc. do 6,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,8 p.proc. do 4,8%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,5 p.proc. do 21,0%). Zmniejszył się natomiast udział stanowisk utworzonych m.in. w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 1,4 p.proc. do 2,8%), edukacji (o 0,7 p.proc. do 3,1%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,5 p.proc. do 1,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,4 p.proc. do 6,5%).

Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu I kwartału br. wolnych było jeszcze 27,5 tys. miejsc – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (21,7%), budownictwie (16,1%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (12,3%).

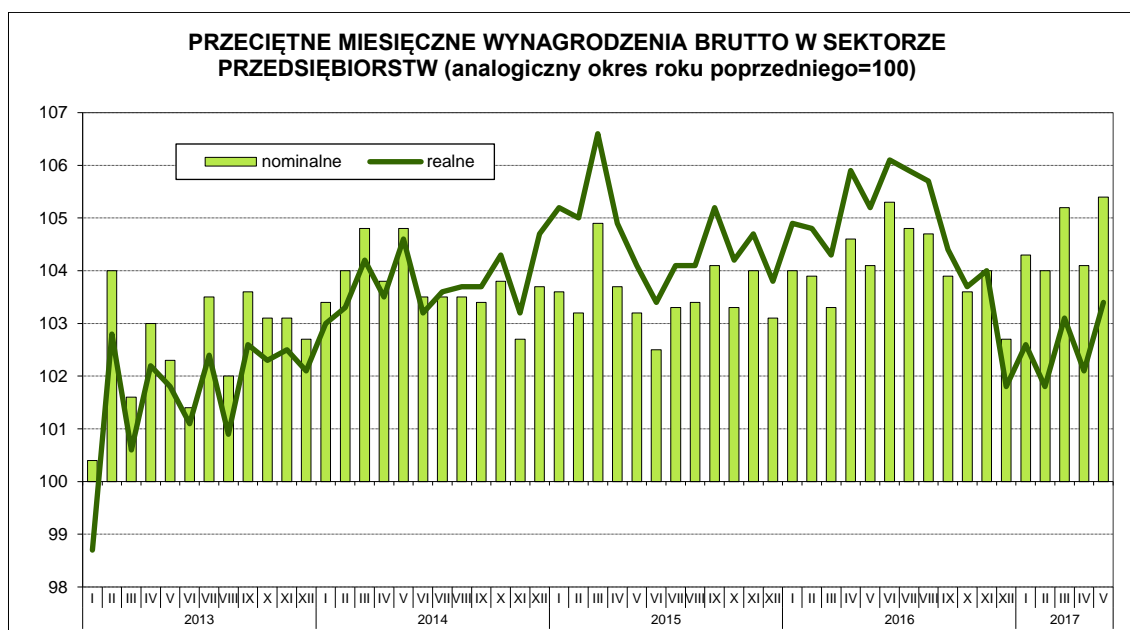

W okresie styczeń–marzec br. **zlikwidowano** 78,8 tys. miejsc pracy, tj. o 4,8% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyła się liczba zlikwidowanych miejsc pracy w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób (o 18,1%) i powyżej 49 osób (o 1,2%). Skala likwidacji miejsc pracy zwiększyła się w podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób (o 4,0%).

W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji w porównaniu z I kwartałem ub. roku zmniejszył się odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w budownictwie (o 4,8 p.proc. do 12,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,5 p.proc. do 4,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 0,3 p.proc. do 1,4%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,3 p.proc. do 0,8%). Zwiększył się natomiast odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,5 p.proc. do 6,2%), górnictwie i wydobywaniu (o 1,0 p.proc. i 1,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,8 p.proc. do 6,6%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,7 p.proc. do 26,9%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W maju br. odnotowano wyższy niż przed miesiącem wzrost w skali roku przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siły nabywczej. Utrzymał się niewielki wzrost nominalnych emerytur i rent brutto w obu systemach. Przy wyższych niż przed rokiem cenach konsumpcyjnych, siła nabywcza świadczeń emerytalno-rentowych w systemie pracowniczym była zbliżona do obserwowanej w maju ub. roku, a rolników indywidualnych – obniżyła się.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w maju br. wyniosło 4390,99 zł i było o 5,4% wyższe niż w maju ub. roku (wobec wzrostu o 4,1% przed rokiem). Wzrost płac obserwowano we wszystkich sekcjach, w tym największy w przetwórstwie przemysłowym (o 6,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,8%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,9%). W najmniejszym stopniu wzrosły wynagrodzenia w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 2,1%).

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy wzrost przeciętnych wynagrodzeń notowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 14,0%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,0%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 7,7%), produkcji maszyn i urządzeń (o 7,4%) oraz

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

produkcji artykułów spożywczych (o 7,3%). Najmniejszy wzrost obserwowano w transporcie lądowym i rurociągowym (o 3,3%) oraz budowie budynków (o 3,6%).

W okresie styczeń–maj br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4414,91 zł i było o 4,7% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 3,8% przed rokiem). Przeciętne płace zwiększyły się we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,9%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,6%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,5%). Najniższy wzrost płac obserwowano w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 1,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2017		2016		2017	
	V		I-V			
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	4390,99	105,4	104,1	103,8	104,7	4414,91
w tym:						
Przemysł	4401,07	106,1	102,9	102,6	104,7	4424,91
górnictwo i wydobywanie	5879,77	105,0	98,5	93,6	103,1	6176,93
przetwórstwo przemysłowe	4230,72	106,9	103,6	104,0	105,6	4214,01
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	6344,95	104,3	106,0	106,0	102,0	6898,55
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	4164,94	103,6	103,2	103,4	103,1	4110,74
Budownictwo	4334,31	105,1	102,8	104,4	104,3	4329,86
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	4119,03	105,9	107,0	105,3	106,6	4171,80
Transport i gospodarka magazynowa.....	4042,79	105,4	103,3	103,0	104,2	3955,06
Zakwaterowanie i gastronomia.....	3168,41	105,3	106,4	106,7	105,0	3200,39
Informacja i komunikacja	7889,52	103,1	104,7	104,7	102,8	7927,27
Obsługa rynku nieruchomości	4690,16	106,8	104,0	105,0	105,9	4689,35
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6352,59	102,1	104,8	105,5	101,4	6526,19
Administrowanie i działalność wspierająca	3090,92	105,3	103,9	104,4	105,5	3153,69

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

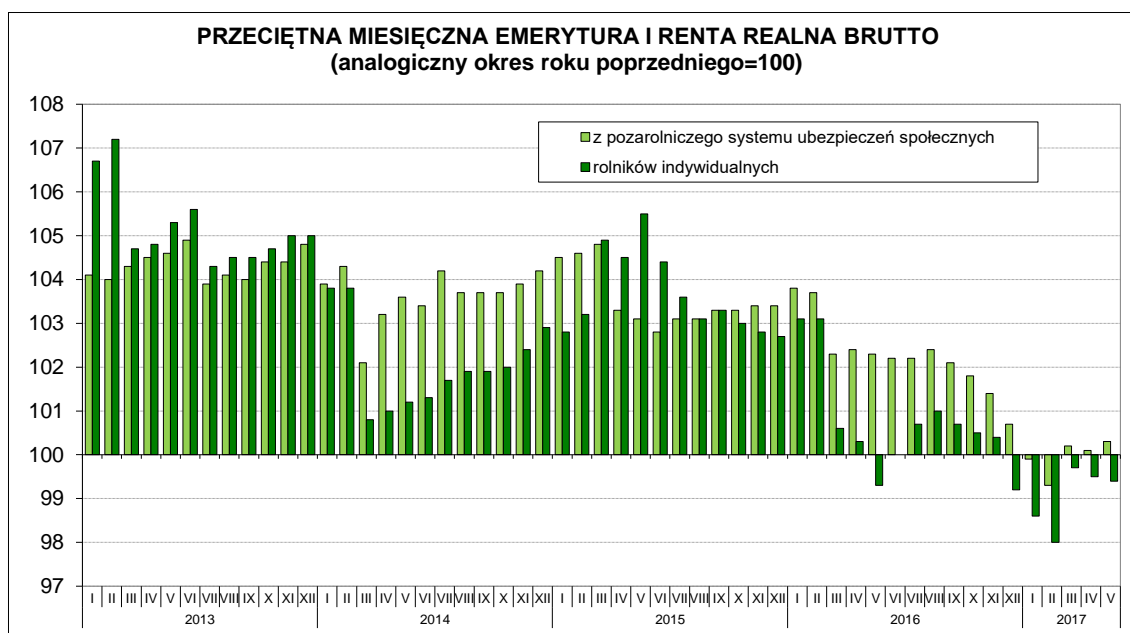
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–maj br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 9,3% (przed rokiem obserwowano wzrost o 6,6%).

W maju br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 3,4% (wobec wzrostu w maju ub. roku o 5,2% oraz w kwietniu br. o 2,1%). W okresie pięciu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 2,6% (wobec wzrostu o 4,8% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	w tys.	V 2017		I-V 2017		
		V 2016=100	w zł	V 2016=100	w zł	I-V 2016=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7730,6	100,2	2131,96	102,3	2117,68	101,9
emerytury	5469,7	101,4	2245,85	101,8	2232,69	101,5
renty z tytułu niezdolności do pracy....	918,7	94,7	1719,69	103,5	1698,49	102,5
renty rodzinne.....	1342,2	99,5	1950,05	102,2	1941,04	101,9
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1177,1	98,5	1195,55	101,4	1195,23	101,0

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w maju br. wyniosła 2131,96 zł i była o 2,3% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–maj br. ukształtowała się ona na poziomie 2117,68 zł, tj. wzrosła w skali roku o 1,9%. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 0,3%, a w okresie styczeń–maj br. – niższa odpowiednio o 0,1%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w maju br. ukształtowała się na poziomie 1195,55 zł, tj. o 1,4% wyższym niż przed rokiem. W okresie styczeń–maj br. wyniosła 1195,23 zł, tj. o 1,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rolników indywidualnych w maju br. była mniejsza niż przed rokiem o 0,6%, natomiast w okresie pięciu miesięcy br. – niższa odpowiednio o 1,0%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–maj br. 17,4 mln zł, tj. o 14,2% mniej niż rok wcześniej. W maju br. wypłacono bezrobotnym 135,5 mln zł, tj. o 7,6% mniej niż w kwietniu br. oraz o 14,2% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w maju br. 180,6 mln zł, tj. zmniejszyła się w skali roku (o 4,4%) oraz w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 1,2%). W okresie styczeń–maj br. wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę ogółem 914,9 mln zł, tj. o 4,1% mniejszą niż w analogicznym okresie ub. roku.

W maju br. zrealizowano 21,3 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 16,9 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 54,7 mln zł i była o 31,4% większa niż w maju ub. roku. W okresie styczeń–maj br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 259,6 mln zł (tj. o 30,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 20,6 tys. (wobec 16,3 tys. przed rokiem).

Ceny

W maju br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły w nieco mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Wolniej niż w kwietniu br. wzrosły ceny towarów i usług związanych z transportem, natomiast szybciej – ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem była zbliżona do notowanej przed miesiącem. Ceny odzieży i obuwia nadal były niższe niż przed rokiem. Tempo wzrostu cen produkcji sprzedanej przemysłu zwolniło w porównaniu z obserwowanym w poprzednich miesiącach, natomiast cen producentów w budownictwie – nie uległo istotnej zmianie.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w maju br. były niższe niż **przed miesiącem** o 0,5%. Spadek cen obserwowano w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 2,2%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,5%). Ceny w sekcji dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja kształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem. Wzrosły natomiast ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego niższe niż przed miesiącem były ceny m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 5,3%), chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz pozostałego sprzętu transportowego (po 0,8%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,6%), a także urządzeń elektrycznych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 0,5%). Spadły także ceny w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 0,4%), wyrobów z metali oraz mebli (po 0,3%), napojów (o 0,2%), a także maszyn i urządzeń (o 0,1%). Na niezmiennym poziomie pozostały ceny w produkcji papieru i wyrobów z papieru. Wzrosły natomiast ceny m.in. w produkcji metali (o 0,1%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,2%) oraz artykułów spożywczych (o 0,5%).

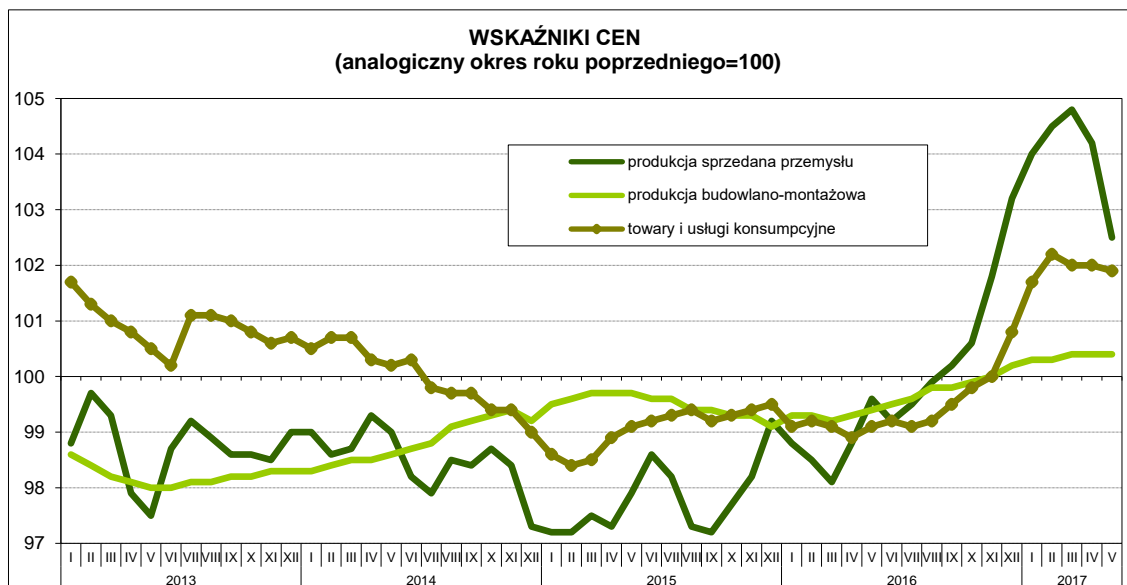
W maju br. obserwowano wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 2,5% (wobec wzrostu o 4,2% w kwietniu br.). Wyższe niż przed rokiem były ceny we wszystkich sekcjach, w tym największy wzrost notowano w górnictwie i wydobywaniu (o 23,9%). Ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja wzrosły o 2,6%, przetwórstwo przemysłowe – o 1,7%, a w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 0,9%. W przetwórstwie przemysłowym znacznie wzrosły ceny m.in. w produkcji metali (o 10,7%) oraz koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 10,0%). Wyższe były również ceny w produkcji artykułów spożywczych (o 4,2%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 4,1%), wyrobów z metali (o 0,9%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,6%), a także wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,1%). Na poziomie sprzed roku pozostały ceny w produkcji urządzeń elektrycznych. Spadły natomiast ceny m.in. w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,1%), pozostałego sprzętu transportowego (o 0,2%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych

(o 0,3%), a także papieru i wyrobów z papieru oraz napojów (po 0,5%). Niższe były również ceny w produkcji mebli (o 1,6%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,8%) oraz maszyn i urządzeń (o 1,9%).

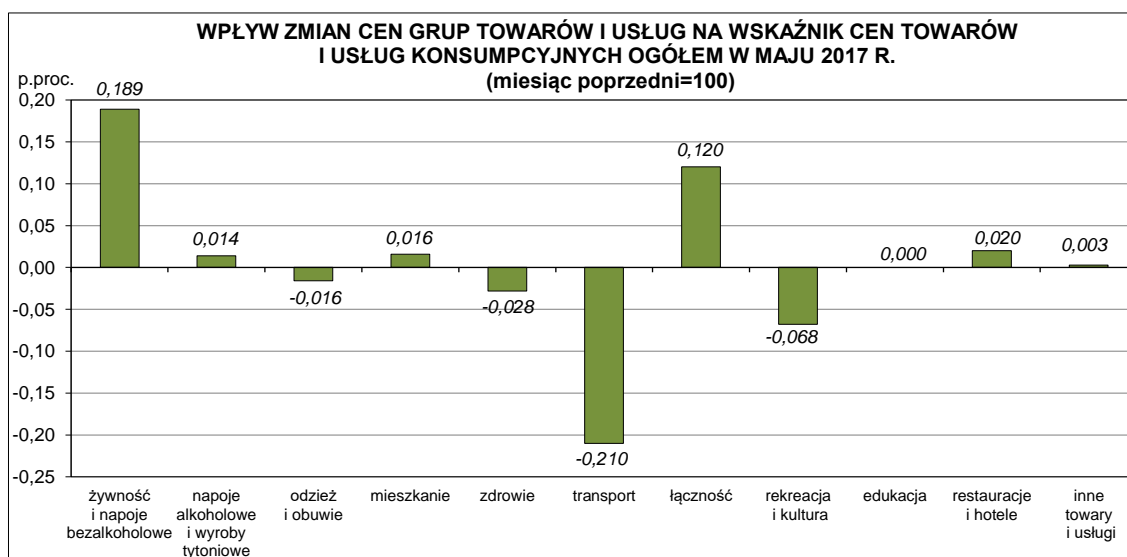
Szacuje się, że w maju br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%, a w skali roku wzrosły o 0,4%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2016	Grudzień roku poprzedniego=100					
V.....	100,3	97,2	100,6	97,9	101,7	99,7
2017	Miesiąc poprzedni=100					
V.....	99,6	96,9	99,6	100,7	100,9	100,1
2016	Miesiąc poprzedni=100					
V.....	101,2	100,2	101,3	100,2	100,4	100,0
VI.....	100,2	100,5	100,2	100,6	100,0	100,1
VII.....	99,9	103,4	99,8	99,5	100,2	100,1
VIII.....	99,6	99,3	99,6	100,1	100,2	100,1
IX.....	100,3	98,9	100,4	100,0	100,0	100,0
X.....	100,5	101,2	100,5	100,0	100,2	100,0
XI.....	101,2	117,9	100,6	100,0	100,4	100,1
XII.....	101,2	105,0	101,1	100,0	100,7	100,1
2017	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	100,3	99,6	100,3	100,0	100,5	100,0
II.....	100,1	101,5	100,0	100,5	100,1	99,9
III.....	99,9	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0
IV.....	99,8	97,7	99,8	100,5	100,1	100,1
V.....	99,5	97,8	99,5	100,1	100,0	100,1
2016	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
V.....	99,6	92,3	100,2	97,1	100,9	99,4
VI.....	99,2	93,6	99,6	97,5	100,9	99,5
VII.....	99,5	99,0	99,8	97,0	101,2	99,6
VIII.....	99,9	100,1	100,1	97,4	101,3	99,8
IX.....	100,2	98,3	100,5	97,9	101,7	99,8
X.....	100,6	97,7	100,9	98,2	102,3	99,9
XI.....	101,8	117,3	101,5	98,1	102,8	100,0
XII.....	103,2	124,3	102,8	98,1	103,4	100,2
2017	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
I.....	104,0	128,9	103,3	99,3	103,3	100,3
II.....	104,5	130,2	103,9	100,0	103,3	100,3
III.....	104,8	129,0	104,2	99,7	103,3	100,4
IV.....	104,2	126,9	103,6	101,0	103,0	100,4
V.....	102,5	123,9	101,7	100,9	102,6	100,4
I-V.....	104,0	127,8	103,3	100,2	103,1	100,4

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. kształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego **przed miesiącem**. Wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie łączności wpłynęły na podwyższenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 0,19 p.proc. i 0,12 p.proc. Spadek cen towarów i usług w zakresie transportu obniżył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,21 p.proc.

Ceny żywności w maju br. były wyższe niż przed miesiącem o 0,8%, a ceny napojów bezalkoholowych – o 0,6%. Więcej niż w kwietniu br. konsumenci płacili za owoce (o 5,8%), oleje i tłuszcze (o 2,7%), mąkę pszenną (o 1,8%), a także mięso (przeciętnie o 1,3%, w tym podrożało mięso wieprzowe – o 2,8%, drobiowe – o 1,1% oraz wędliny – o 1,0%, przy spadku cen mięsa wołowego – o 0,2%). Wzrosły również ceny makaronów i produktów makaronowych (o 0,8%), ryb i owoców morza (o 0,4%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,3%, w tym droższe było mleko oraz śmietana – po 0,6%, sery i twarogi – o 0,4%, jogurty – o 0,1%, przy spadku cen jaj – o 0,9%), a także cukru (o 0,2%) oraz pieczywa (o 0,1%). Na niezmiennym poziomie kształtowały się ceny kasz

i ziaren zbóż. Niższe niż w kwietniu br. były natomiast ceny warzyw (o 2,6%) oraz ryżu (o 0,7%).

Ceny odzieży były niższe niż przed miesiącem o 0,7%, natomiast ceny obuwia wzrosły o 0,7%.

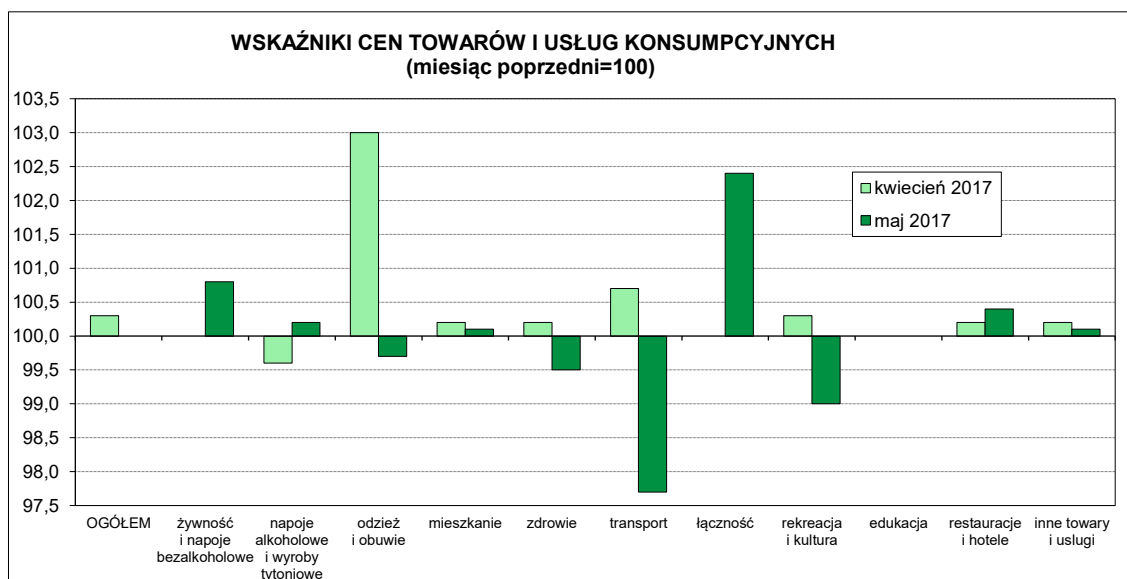
Towary i usługi związane z mieszkaniem podrożały o 0,1%. Wzrosły opłaty za zaopatrywanie w wodę (o 0,3%) oraz usługi kanalizacyjne (o 0,2%), natomiast opłaty za wywóz śmieci pozostały bez zmian. Mniej niż przed miesiącem konsumenci musieli zapłacić za nośniki energii (przeciętnie o 0,1%, w tym opał potaniał o 0,4%, gaz oraz energia cieplna – po 0,1%, a ceny energii elektrycznej nie uległy zmianie). Wyższe niż w kwietniu br. były natomiast ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,2%).

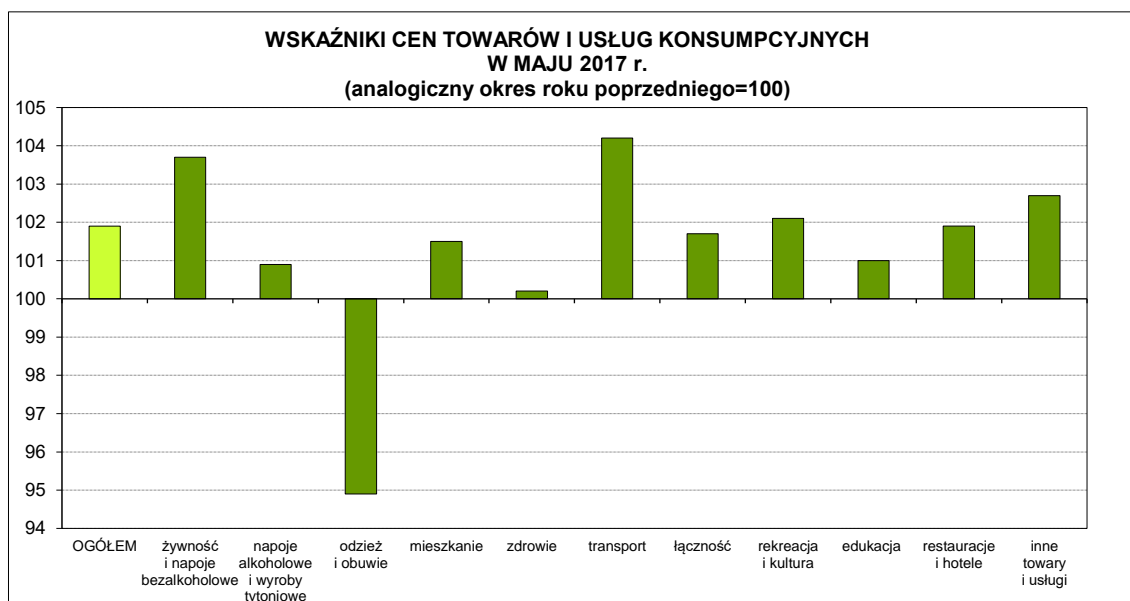
Opłaty związane ze zdrowiem były niższe niż przed miesiącem o 0,5%. Spadły ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,3%). Znacznie wzrosły natomiast opłaty za usługi sanatoryjne (o 15,3%). Wyższe były również opłaty za usługi lekarskie oraz stomatologiczne (po 0,2%). Na poziomie z kwietnia br. kształtowały się ceny usług szpitalnych.

Ceny w zakresie transportu obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,3%. Znacznie niższe były ceny usług transportowych (o 9,1%). Mniej niż przed miesiącem konsumenci płacili również za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 2,0%, w tym tańszy był gaz ciekły – o 3,4%, olej napędowy – o 2,3% oraz benzyna – o 1,6%). Niższe były także ceny samochodów osobowych (o 0,8%).

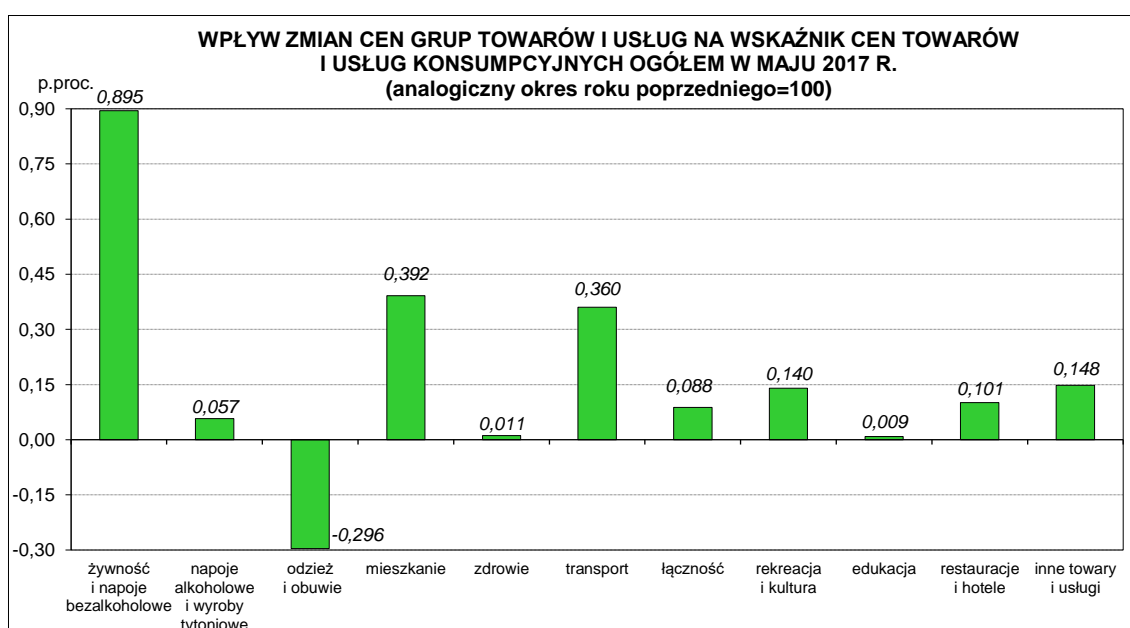
Wyższe niż przed miesiącem były opłaty związane z łącznością (o 2,4%). Wzrosły ceny usług telekomunikacyjnych – o 2,5%, natomiast obniżyły się ceny sprzętu telekomunikacyjnego – o 1,2%.

Ceny związane z rekreacją i kulturą były niższe niż w kwietniu br. o 1,0%. Tańsze były gazety i czasopisma (o 2,2%), usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 2,0%) oraz sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,3%). Wzrosły natomiast ceny książek (o 0,9%) oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 0,4%).

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. wzrosły o 1,9% (w tym ceny towarów podniesiono o 1,6%, a ceny usług – o 2,8%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych, towarów i usług w zakresie mieszkania oraz towarów i usług związanych z transportem, które podwyższyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,90 p.proc., 0,39 p.proc i 0,36 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia wpłynął na obniżenie wskaźnika cen ogółem o 0,30 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność	napoje	odzież	mieszkanie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja	edukacja	restauracje
		i napoje bezalko- holowe	alkoholowe i wyroby tytoniowe								
2016 Grudzień roku poprzedniego=100											
V	99,9	102,0	100,6	98,5	99,4	98,7	97,1	99,5	97,8	100,0	100,9
2017											
V	101,0	103,1	100,5	98,2	101,0	100,6	97,4	101,9	100,5	100,2	101,2
2016 Miesiąc poprzedni=100											
V	100,1	99,9	100,1	99,5	100,0	100,5	101,9	100,0	99,3	100,0	100,3
VI	100,2	100,2	100,1	99,4	100,0	100,2	101,6	99,7	100,7	99,9	100,1
VII	99,7	99,0	100,0	96,9	100,1	99,8	99,8	100,0	101,5	100,0	100,1
VIII	99,8	99,5	100,0	97,5	100,0	100,2	99,4	100,1	100,2	100,1	100,1
IX	100,0	99,8	100,0	100,9	100,1	99,1	101,1	100,0	98,6	100,6	100,4
X	100,5	100,5	100,2	103,6	100,2	100,0	101,5	100,0	100,0	100,0	100,0
XI	100,1	100,4	100,1	99,7	100,0	100,2	99,6	100,0	100,3	100,0	100,0
XII	100,7	101,2	100,0	98,9	100,2	100,2	104,3	100,0	100,2	100,0	100,1
2017											
I	100,4	101,8	100,1	95,7	100,7	100,4	99,6	99,7	100,3	100,1	100,2
II	100,3	101,0	100,5	98,2	100,1	100,2	100,4	99,9	100,9	100,0	100,2
III	99,9	99,6	100,1	101,8	99,9	100,3	99,1	100,0	99,9	100,0	100,2
IV	100,3	100,0	99,6	103,0	100,2	100,2	100,7	100,0	100,3	100,0	100,2
V	100,0	100,8	100,2	99,7	100,1	99,5	97,7	102,4	99,0	100,0	100,4
2016 Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
V	99,1	100,8	100,6	95,7	99,1	100,3	93,2	98,9	96,9	100,8	101,3
VI	99,2	100,9	100,5	95,9	99,1	100,4	94,0	99,6	97,0	100,8	101,3
VII	99,1	101,0	100,6	95,3	99,2	98,8	92,9	98,6	97,7	100,7	101,3
VIII	99,2	101,2	100,6	95,2	99,3	98,6	93,1	98,6	97,7	100,7	101,4
IX	99,5	100,4	100,6	95,1	99,6	97,9	97,5	98,8	97,9	100,9	101,7
X	99,8	100,4	100,8	95,4	99,8	97,9	100,3	99,2	98,2	100,7	101,7
XI	100,0	101,2	100,9	95,3	99,7	98,2	99,8	99,3	98,8	100,7	101,6
XII	100,8	102,5	101,0	95,3	100,0	98,4	104,3	99,3	99,2	100,7	101,6
2017											
I	101,7	103,3	100,9	94,5	101,0	100,6	108,7	98,9	98,8	100,8	101,8
II	102,2	103,9	101,1	94,5	101,2	100,9	111,2	98,8	99,3	100,8	101,9
III	102,0	103,1	101,3	94,5	101,2	101,2	109,4	98,8	101,1	100,8	101,9
IV	102,0	102,8	100,8	94,7	101,5	101,2	108,7	99,3	102,4	100,9	101,8
V	101,9	103,7	100,9	94,9	101,5	100,2	104,2	101,7	102,1	101,0	101,9
I-V	102,0	103,4	101,0	94,6	101,3	100,8	108,4	99,5	100,7	100,9	101,9

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w maju br. wyniósł 3,7%, przy czym żywność podrożała o 3,9%, a napoje bezalkoholowe – o 1,2%. Więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono m.in. za cukier (o 13,8%), oleje i tłuszcze (o 12,3%), owoce (o 8,1%), a także za mięso (przeciętnie o 5,9%, w tym podrożało mięso wieprzowe – o 14,2%, wędliny – o 5,3%, mięso wołowe – o 2,9%, przy niezmiennych cenach mięsa drobiowego). Wyższe niż przed rokiem były także ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 4,6%, w tym wzrosły ceny jogurtów – o 5,8%, jaj – o 5,5%, serów i twarogów – o 5,0%, śmietany – o 4,6% oraz mleka – o 3,0%). Podrożały również ryby i owoce morza (o 4,0%), pieczywo (o 2,2%), makarony i produkty makaronowe

(o 1,8%), ryż (o 1,2%) oraz kasze i ziarna zbóż (o 0,9%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny m.in. warzyw (o 2,2%) oraz mąki pszennej (o 0,3%).

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (w skali roku odpowiednio o 5,8% i 4,0%).

Ceny w zakresie mieszkania były wyższe niż przed rokiem o 1,5%. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 4,3%, zaopatrywanie w wodę – o 2,4% oraz usługi kanalizacyjne – o 2,0%. Wzrosły również opłaty za nośniki energii (przeciętnie o 1,3%), w tym opał podrożał o 3,0%, a energia elektryczna – o 2,7%. Niższe były natomiast ceny energii cieplej – o 0,8% oraz gazu – o 0,6%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego wzrosły o 0,4%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 0,2%. Wzrosły opłaty za usługi lekarskie (o 3,6%), stomatologiczne (o 3,4%), szpitalne (o 1,8%), a także sanatoryjne (o 1,1%). Spadły natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,8%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w maju br. były wyższe niż przed rokiem o 4,2%. Znacznie wzrosły ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 7,5%, w tym ceny gazu ciekłego – o 29,7%, oleju napędowego – o 8,8% oraz benzyny – o 4,2%). Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili również za usługi transportowe (o 2,7%). Obniżyły się natomiast ceny samochodów osobowych (o 3,8%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą wzrosły w skali roku o 2,1%. Podrożały usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 4,2%), gazety i czasopisma (o 2,7%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 2,3%). Spadły natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 2,0%) oraz – nieznacznie – książek (o 0,1%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie czerwiec 2016 r. – maj 2017 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,6% (wobec wzrostu o 0,4% w okresie maj 2016 r. – kwiecień 2017 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ wzrosły w tym okresie o 0,7%.

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2017 r. – struktura spożycia z 2015 r. w cenach z grudnia 2016 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Rolnictwo

W maju br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 13,6°C i była o 0,6°C wyższa od średniej z lat 1971–2000, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 46 mm i była o ok. 21% niższa od średniej normy wieloletniej.

Warunki meteorologiczne w maju br. były zróżnicowane. Występujące w pierwszej połowie miesiąca chłodne dni przyczyniły się do spowolnienia tempa wzrostu i rozwoju roślin. Notowane na przełomie pierwszej i drugiej dekady maja przymrozki spowodowały w wielu rejonach kraju uszkodzenia niektórych upraw, a także kwitnących drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych. W trzeciej dekadzie maja wyraźne ocieplenie przyspieszyło tempo wzrostu i rozwoju roślin. Niedobór opadów przyczynił się do zmniejszenia zapasów wody w glebie. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegał w niektórych rejonach Polski w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby.

W pierwszej dekadzie miesiąca kończono rozpoczęte w kwietniu sadzenie ziemniaków, siewy zbóż jarych i buraków cukrowych oraz siewy kukurydzy uprawianej na ziarno i zielonkę. Stopniowo w całym kraju pojawiały się wschody tych roślin. W pierwszej połowie maja powszechnie kwitły drzewa owocowe, a w drugiej połowie – żyto, pszenżyto i pszenica ozima rozpoczęły kłoszenie. Pod koniec miesiąca obserwowano kwitnienie żyta i pszenżyta, a lokalnie – także pszenicy ozimej. Kwitł rzepak ozimy. W połowie maja trawy łąkowe wykłosiły się i rozpoczęło się ich kwitnienie. Pod koniec miesiąca lokalnie przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana.

Wstępnie szacuje się, że w br. powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi (po uwzględnieniu powierzchni zaoranej w wyniku uszkodzeń zimowych) oraz rzepaku jest po ok. 3% większa od ubiegłorocznej i wynosi odpowiednio ok. 7,0 mln ha i ponad 0,8 mln ha.

Na rynku rolnym w maju br. przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych wykazały sezonowy wzrost. W porównaniu z majem ub. roku niższe były tylko ceny żywca drobiowego.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016–V 2017			V 2017		
	w tys. t	VII 2015– V 2016=100	udział skupu w zbiorach 2016 r. w %	w tys. t	V 2016=100	IV 2017=100
Ziarno zbóż^b	8967,9	100,6	35,4	409,9	76,8	107,0
w tym:						
pszenica.....	6747,5	108,8	62,3	333,3	76,5	107,2
żyto.....	660,3	87,1	30,0	19,3	77,4	81,4

^a W okresie styczeń–maj br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszkankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2016 r. – maj 2017 r. wyniósł 8967,9 tys. ton i był 0,6% większy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. Skup pszenicy zwiększył się o 8,8%, a żyta obniżył o 12,9%. Udział skupu zbóż podstawowych w ubiegłorocznych zbiorach wynosił 35,4% (wobec 36,0% przed rokiem). W maju br. dostawy ziarna do skupu (409,9 tys. ton) były o 7,0% większe niż przed miesiącem i o 23,2% mniejsze niż przed rokiem.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2017		V 2017		
	w tys. t	I-V 2016=100	w tys. t	V 2016=100	IV 2017=100
Żywiec rzeźny ^b	1349,4	96,9	273,8	105,7	103,6
w tym:					
bydło (z cielętami)	86,9	103,7	18,2	113,5	115,5
trzoda chlewna	487,9	99,7	97,6	102,1	103,6
drób	773,3	94,5	157,7	107,2	102,4
Mleko ^c	4710,7	103,3	1012,8	103,2	106,1

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

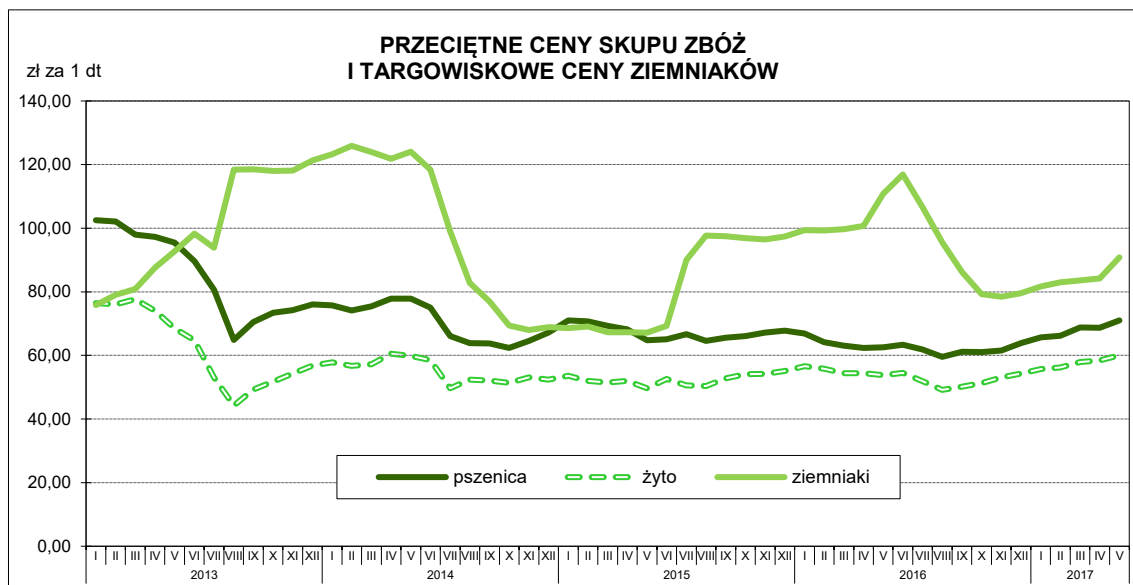
W okresie styczeń–maj br., przy zmniejszonych dostawach żywca drobiowego (o 5,5%) i wieprzowego (o 0,3%), **skup żywca rzeźnego** ogółem (w wbc) wyniósł 1349,4 tys. ton i był o 3,1% mniejszy niż w analogicznym okresie ub. roku. W maju br. skup żywca rzeźnego ogółem (273,8 tys. ton), przy wzroście dostaw wszystkich podstawowych gatunków żywca, był większy o 3,6% niż przed miesiącem i o 5,7% niż przed rokiem.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	V 2017			I-V 2017		V 2017			I-V 2017	
	zł	V 2016= =100	IV 2017= =100	zł	I-V 2016= =100	zł	V 2016= =100	IV 2017= =100	zł	I-V 2016= =100
Pszenica za 1 dt ^a	70,98	113,5	103,3	67,89	106,5	79,52	105,6	102,8	76,75	100,7
Żyto za 1 dt ^a	60,08	111,7	102,8	57,41	104,2	63,51	107,0	103,3	60,99	102,3
Ziemniaki ^b za 1 dt	74,06	110,1	109,6	62,85	100,3	90,83	81,9	107,9	84,66	83,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt)	6,28	103,0	100,5	6,24	105,8	7,07	107,1	102,2	6,97	105,9
w tym młode bydło	6,44	100,7	100,0	6,43	104,4	7,41	105,0	102,1	7,32	104,4
trzoda chlewna	5,53	122,9	102,5	5,13	122,9	5,25	119,6	103,6	4,96	115,9
drób	3,58	96,3	101,0	3,53	96,2	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt	x	x	.	x	187,62	122,4	103,1	176,51	121,2
Mleko za 1 hl	131,62	131,4	100,5	131,70	124,4	.	x	x	.	x

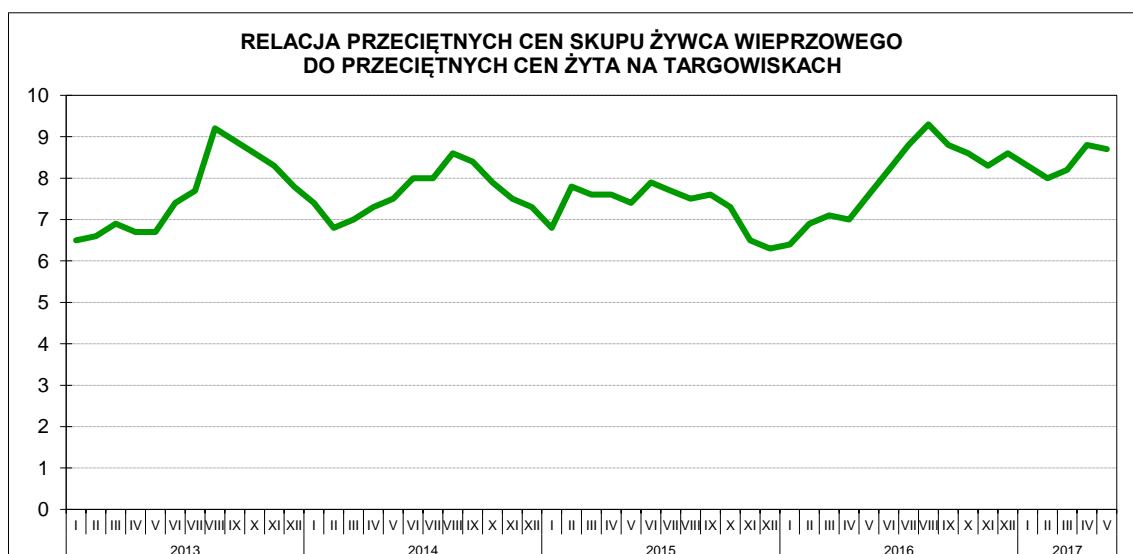
a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne. c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

Od początku br. na obu rynkach obserwowano stopniowy wzrost **cen zbóż**. W maju br. ceny większości gatunków zbóż kształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Ceny pszenicy w skupie i na targowiskach były wyższe odpowiednio o 13,5% i o 5,6%, a ceny żyta stosownie o 11,7% i o 7,0%.

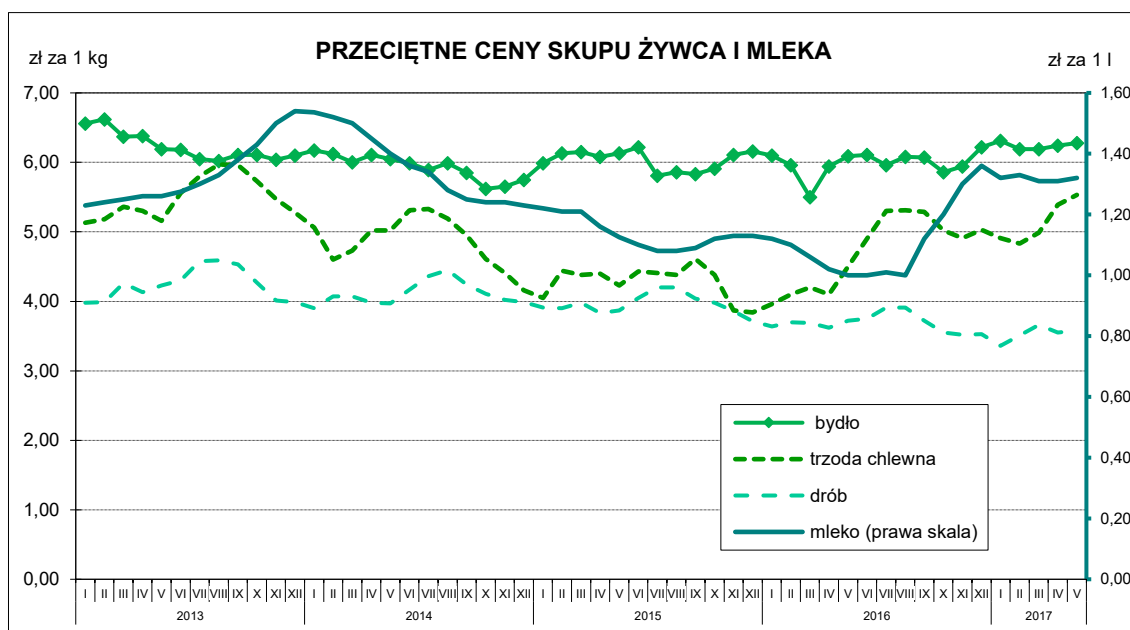
Od początku roku skupiono 1767,9 tys. ton **ziemniaków**, tj. o 23,5% więcej niż przed rokiem. Ceny ziemniaków na obu rynkach od grudnia ub. roku wykazywały tendencję wzrostową. W maju br. za ziemniaki, zarówno w skupie, jak i na targowiskach płacono więcej niż w kwietniu br. (odpowiednio o 9,6% i o 7,9%). W porównaniu z majem ub. roku ceny ziemniaków w skupie wzrosły (o 10,1%), a na targowiskach były nadal niższe (o 18,1%).

W okresie styczeń–maj br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, przy niezmienionym skupie, **ceny** żywca wieprzowego były wyraźnie wyższe. W maju br. przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie i na targowiskach były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 22,9% i o 19,6%. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wyniosła w maju br. 8,7 (wobec 8,8 przed miesiącem i 7,6 przed rokiem). Utrzymał się notowany od początku roku wzrost cen prosiąt do dalszego chowu. Za 1 prosię w maju br. płacono przeciętnie ok. 188 zł, tj. więcej o 3,1% niż przed miesiącem i o 22,4% niż w analogicznym miesiącu ub. roku.

W maju br., przy zwiększonej krajowej podaży **żywca drobiowego**, średnia cena skupu drobiu rzeźnego była wyższa (o 1,0%) niż w poprzednim miesiącu, ale nadal niższa (o 3,7%) niż przed rokiem.

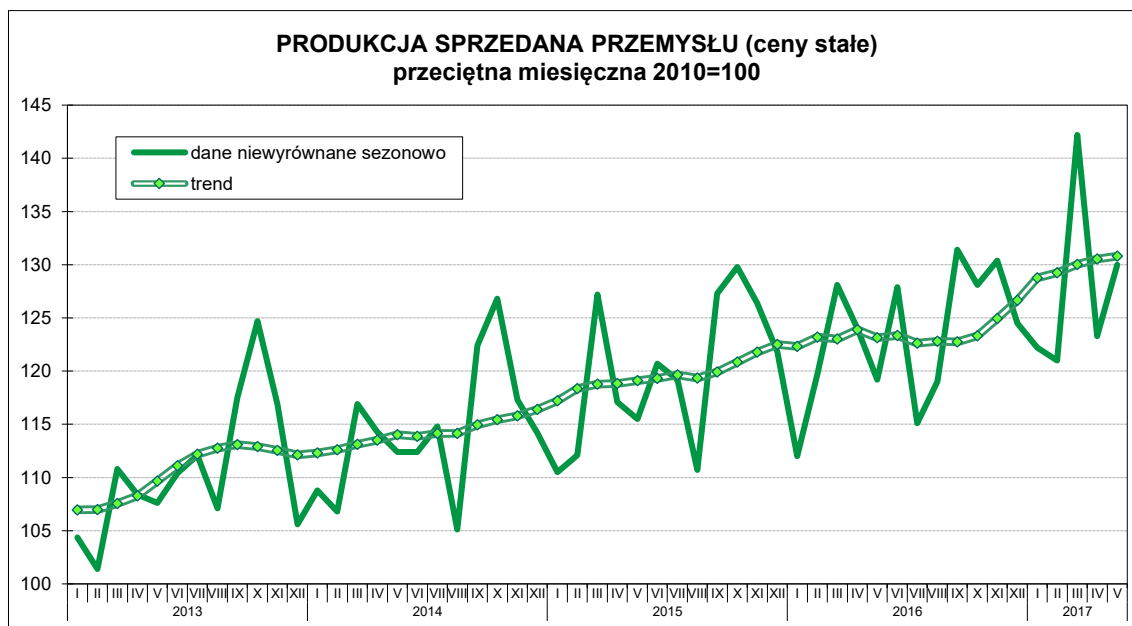
Na rynku wołowiny odnotowano wzrost cen, zarówno w skali miesiąca, jak i roku. W skupie za żywca wołowy i młode bydło rzeźne płacono więcej niż przed rokiem odpowiednio o 3,0% i o 0,7%. W obrocie targowiskowym wzrost cen wyniósł stosownie 7,1% i 5,0%.

W okresie styczeń–maj br. skupiono łącznie 4710,7 mln l **mleka**, tj. o 3,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Sezonowe wahania cen mleka w tym okresie były niewielkie, a cena tego surowca była wyraźnie wyższa niż przed rokiem. W maju br., przy sezonowym wzroście dostaw o 6,1%, przeciętna cena skupu mleka była nieznacznie wyższa od notowanej przed miesiącem (o 0,5%) i wyższa niż przed rokiem (o 31,4%).

Przemysł

W maju br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ była o 9,1% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 0,6% w kwietniu br. oraz wzrostu o 3,2% w maju ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 6,5%, a w odniesieniu do kwietnia br. wzrosła o 1,2%.

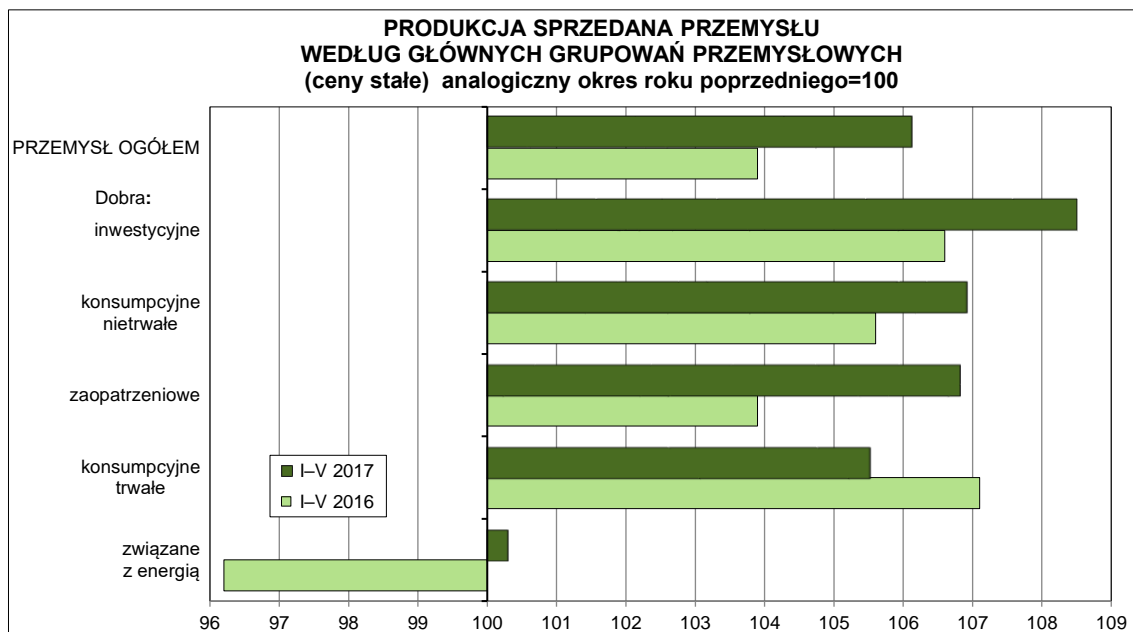

W przetwórstwie przemysłowym, tj. w sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem, sprzedaż wzrosła w skali roku o 9,5%. Wzrost produkcji sprzedanej wystąpił także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 9,6% (po spadku przed rokiem), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 4,6% oraz w górnictwie i wydobywaniu – o 2,3% (po spadku przed rokiem).

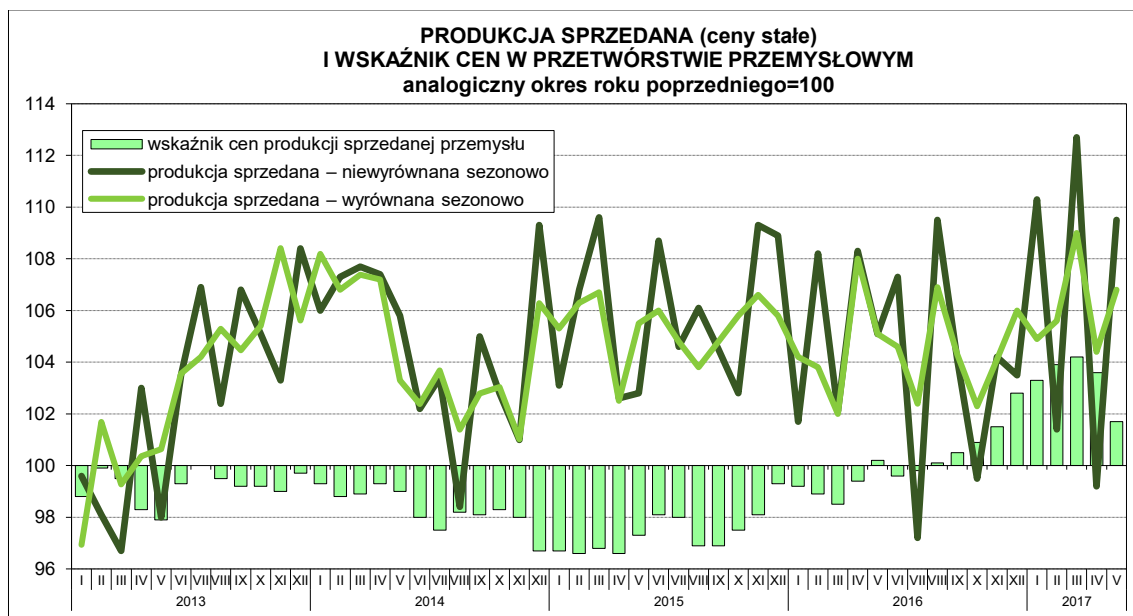
W okresie styczeń–maj br. produkcja sprzedana przemysłu była o 6,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 3,9%).

We wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych** w okresie styczeń–maj br. obserwowano wzrost produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr inwestycyjnych zwiększyła się o 8,5%, konsumpcyjnych nietrwałych – o 6,9%, zaopatrzeniowych – o 6,8%, konsumpcyjnych trwałych – o 5,5%, a dóbr związanych z energią – o 0,3%.

⁶ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–maj br. była wyższa niż przed rokiem o 2,8%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 3,2% oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,7%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

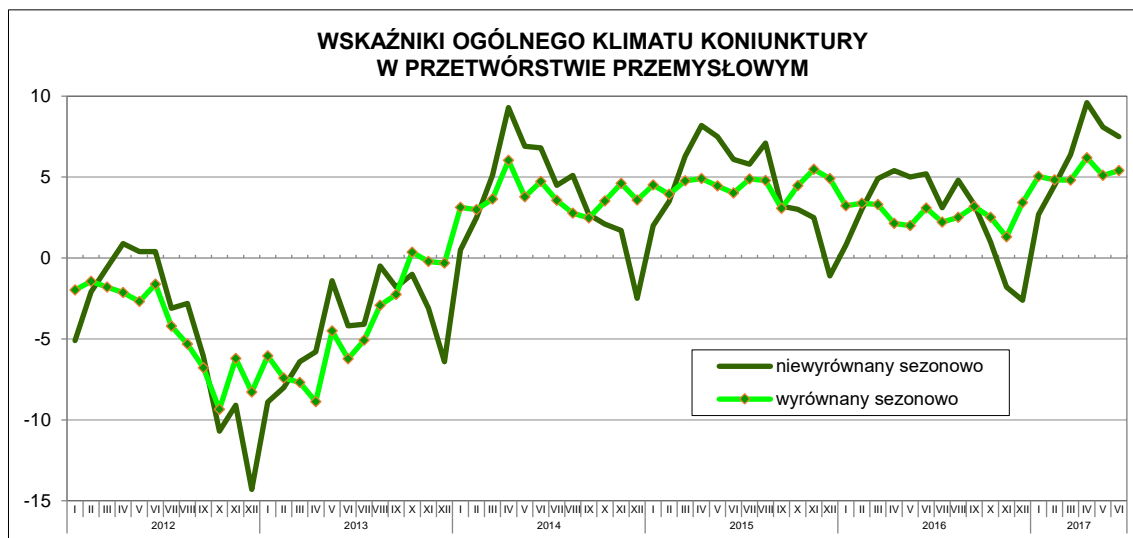
Wyszczególnienie	2016		2017		2016	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Przemysł	103,2	103,9	109,1	106,1	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	84,6	92,6	102,3	95,8	3,5	3,2
przetwórstwo przemysłowe.....	105,1	105,2	109,5	106,6	86,7	86,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	91,0	96,9	109,6	105,9	7,5	7,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja...	103,4	103,0	104,6	104,4	2,3	2,3
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego.....	75,0	94,0	103,4	90,1	1,8	1,5
produkcja artykułów spożywczych.....	108,7	105,9	108,4	107,4	16,3	16,1
produkcja napojów.....	102,4	97,9	101,0	101,7	1,4	1,5
produkcja odzieży.....	110,9	109,5	103,6	101,0	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	104,1	104,3	109,8	106,0	2,6	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	105,6	104,4	110,3	104,5	3,0	3,2
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.....	89,2	95,1	101,1	95,7	4,7	4,1
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	102,5	102,9	106,7	105,0	4,7	4,7
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	100,1	101,2	101,9	102,0	1,0	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	106,5	107,8	112,9	108,3	6,6	6,6
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	104,6	106,1	114,1	108,5	3,6	3,7
produkcja metali.....	97,7	99,3	116,8	109,9	4,2	3,7
produkcja wyrobów z metali.....	108,1	109,0	113,4	111,6	6,7	6,5
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	115,8	109,6	107,3	102,8	2,9	3,0
produkcja urządzeń elektrycznych.....	101,5	104,4	113,1	103,3	4,0	4,2
produkcja maszyn i urządzeń.....	100,0	100,4	106,3	109,9	3,1	3,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	111,1	108,2	111,8	109,0	11,7	11,9
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	107,6	105,4	106,9	112,6	1,5	1,4
produkcja mebli.....	110,0	112,6	110,5	107,7	3,1	3,2

W maju br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 29 (spośród 34) działach przemysłu, w tym w produkcji:

- metali – o 16,8% (w tym surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 24,1%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 14,1% (m.in. cementu, wapna i gipsu – o 20,2%),
- wyrobów z metali – o 13,4% (w tym metalowych elementów konstrukcyjnych – o 18,1%),
- urządzeń elektrycznych – o 13,1% (m.in. elektrycznego sprzętu oświetleniowego – o 39,4%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 12,9% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 14,3%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 11,8% (m.in. części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 16,8%),
- mebli – o 10,5%,
- papieru i wyrobów z papieru – o 10,3% (w tym wyrobów z papieru i tektury – 11,4%),
- wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny – o 9,8% (m.in. wyrobów tartacznych – o 11,7%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 16% produkcji sprzedanej przemysłu) w maju br. była wyższa o 8,4% niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 8,7%). Największy wzrost obserwowano w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 15,7% oraz produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 13,6%. Zwiększyła się również sprzedaż w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 10,4%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 9,6%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 9,1%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 8,2%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 8,1% oraz produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 5,3%. Zmniejszyła się natomiast sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 10,4%.

Z obserwowanych w maju br. 282 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 186 była wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej wzrosła produkcja samochodów ciężarowych i ciągników do ciągnięcia naczep, pestycydów, odkurzaczy, stali surowej, mydła, komputerów, tarcicy liściastej, papierosów, produktów uboju bydła i cieląt, mięsa drobiowego, chłodziarek i zamrażarek, serów podpuszczkowych dojrzewających, kuchni elektrycznych, wyrobów z gumy, cukru, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, win owocowych, mleka, tarcicy iglastej, pralek automatycznych, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), cementu oraz węgla brunatnego. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 94 wyrobów i grup wyrobów, w tym w największym stopniu zmniejszyła się produkcja aluminium niestopowego, olejów napędowych, pojazdów do transportu publicznego, przerobu ropy naftowej, ciągników rolniczych, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, kuchni gazowych z piekarnikiem, benzyny silnikowej oraz płyt pilśniowych.

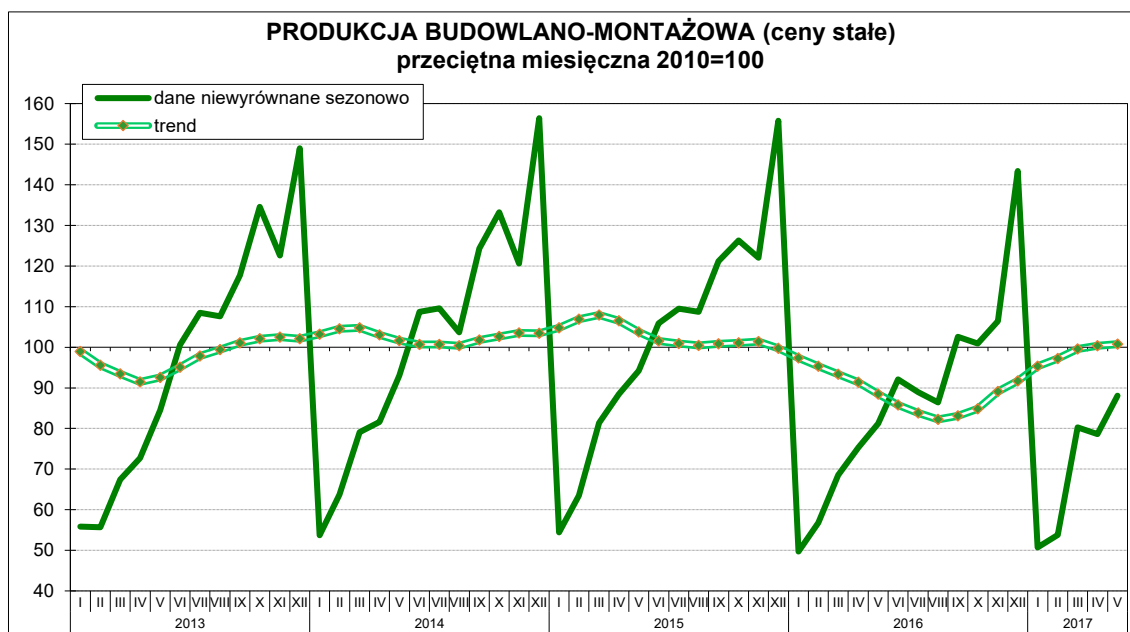

Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. oceniany jest pozytywnie, podobnie jak w maju br. Poprawiły się korzystne oceny dotyczące portfela zamówień oraz produkcji. Nieco mniej negatywne niż przed miesiącem są diagnozy sytuacji finansowej. Prognozy w tych obszarach są mniej optymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Przedsiębiorcy planują zwiększenie zatrudnienia, ceny wyrobów przemysłowych mogą rosnąć.

Stan zapasów wyrobów gotowych jest zbliżony do poziomu uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Wzrost zapasów w skali miesiąca zgłaszają m.in. producenci pozostałego sprzętu transportowego. Spadek zapasów sygnalizowany jest natomiast m.in. przez producentów wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz mebli.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa⁷ zrealizowana w maju br. na terenie kraju była o 8,4% większa niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 4,3% przed miesiącem i spadku o 13,7% przed rokiem).

Większa niż w maju ub. roku była produkcja budowlano-montażowa we wszystkich działach budownictwa. Wyższy niż przeciętnie wzrost obserwowano w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków (10,7%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (10,0%), a niższy – w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (3,3%). W większym stopniu wzrosła sprzedaż robót inwestycyjnych – o 12,3%, niż robót o charakterze remontowym – o 2,3%.

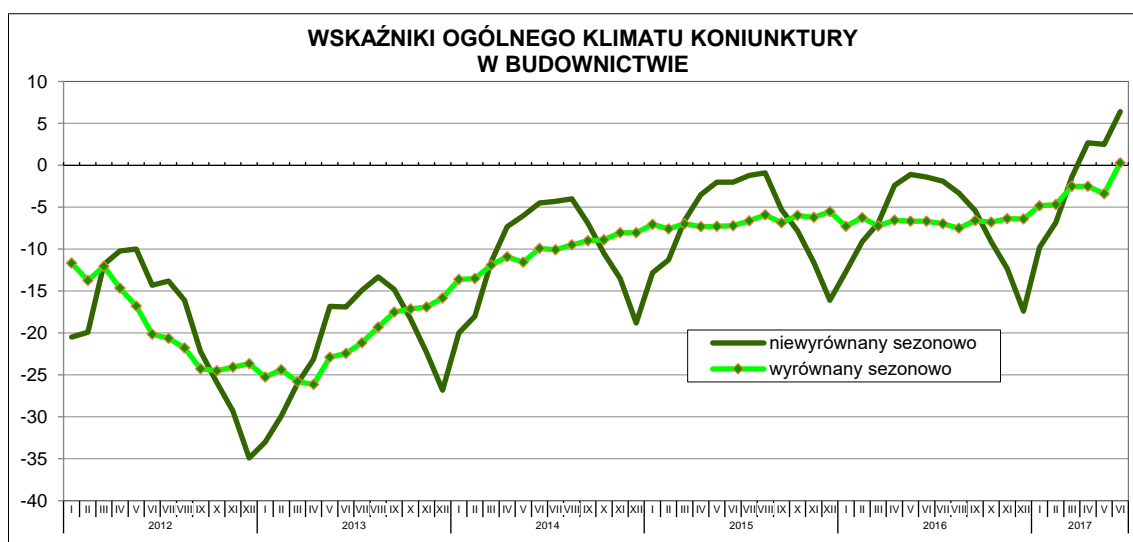
Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem w maju br. zwiększyła się o 6,2% w stosunku do maja ub. roku, natomiast w stosunku do kwietnia br. – zmniejszyła się o 3,2%.

W okresie styczeń–maj br. produkcja budowlano-montażowa była o 4,5% większa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec spadku o 12,5% przed rokiem). Wzrost notowano we wszystkich działach budownictwa, w tym największy – po głębokim spadku przed rokiem – w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

⁷ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

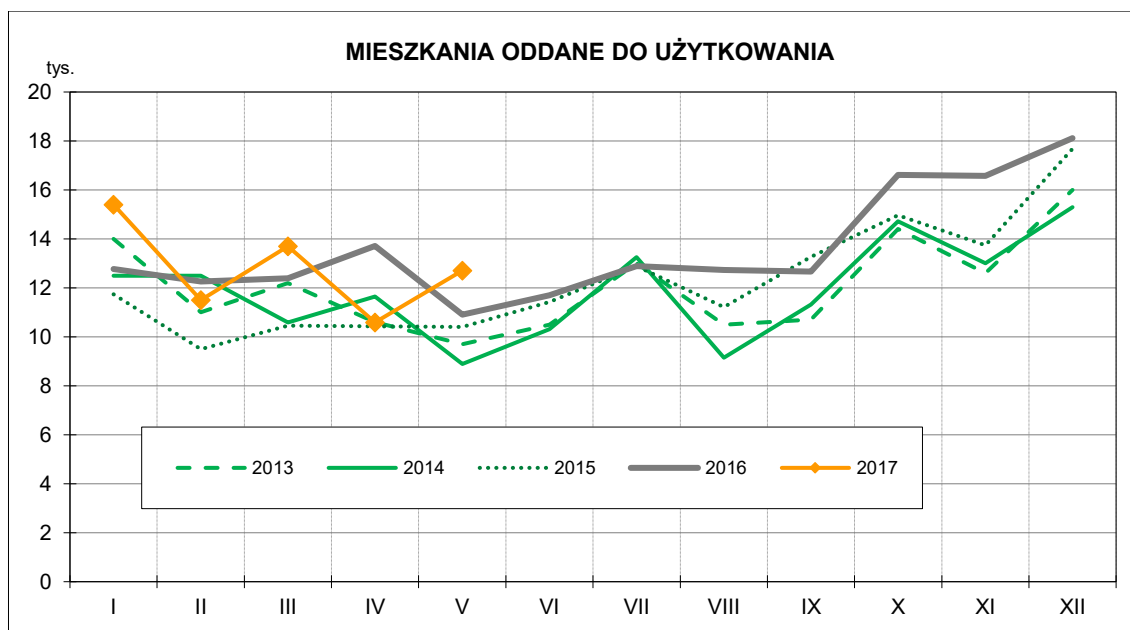
Wyszczególnienie	2016		2017		2016	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Ogółem	86,3	87,5	108,4	104,5	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym.....	83,1	88,1	112,3	104,0	63,9	64,2
remontowym.....	91,7	86,6	102,3	105,4	36,1	35,8
Budowa budynków.....	90,1	92,5	110,7	101,9	37,6	38,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	84,8	82,3	110,0	107,7	32,0	31,2
Roboty budowlane specjalistyczne.....	83,5	87,1	103,3	104,6	30,4	30,3

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany bardziej optymistycznie niż przed miesiącem, najlepiej od listopada 2008 r. Oceny produkcji budowlano-montażowej są pozytywne, wobec negatywnych w maju; mniej pesymistycznie postrzegana jest bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Prognozy w zakresie produkcji budowlano-montażowej są korzystne, zbliżone do formułowanych w maju, a w zakresie sytuacji finansowej – nieco bardziej pozytywne. Przedsiębiorcy spodziewają się rozszerzenia portfela zamówień. Firmy nadal przewidują niewielki wzrost zatrudnienia oraz oczekują wzrostu cen robót budowlano-montażowych. Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, w czerwcu br. do głównych barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy zaliczają koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Zdecydowanie częściej niż przed rokiem wskazywane są utrudnienia związane z niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz niejasnymi i niespójnymi przepisami prawnymi, a rzadziej – związane z konkurencją na rynku i niedostatecznym popytem.

Budownictwo mieszkaniowe

W maju br., po spadku przed miesiącem, wzrosła w skali roku liczba mieszkań oddanych do użytkowania. Znacznie więcej niż w maju ub. roku było mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych⁸, w maju br. **oddano do użytkowania** 12,7 tys. mieszkań, tj. o 16,7% więcej niż przed rokiem (w maju ub. roku notowano wzrost o 4,8%). Wzrosła zarówno liczba mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 20,1% do 6,3 tys.), jak i w budownictwie indywidualnym (o 15,1% do 6,3 tys.). Więcej mieszkań niż w maju ub. roku oddano w budownictwie komunalnym (58 wobec 3), a mniej – w budownictwie spółdzielczym (90 wobec 149) i zakładowym (2 wobec 3). W budownictwie społecznym czynszowym nie przekazano mieszkań do użytkowania (wobec 54 w maju ub. roku).

W okresie styczeń–maj br. oddano do użytkowania łącznie 63,9 tys. mieszkań, tj. o 3,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął głównie wzrost w budownictwie indywidualnym.

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2016			I-V 2017		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	62041	100,0	118,1	63903	100,0	103,0
Indywidualne.....	30666	49,4	95,1	32994	51,7	107,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	29623	47,8	155,1	29658	46,4	100,1
Spółdzielcze.....	955	1,5	192,9	714	1,1	74,8
Spółeczne czynszowe.....	313	0,5	279,5	199	0,3	63,6
Komunalne.....	462	0,8	116,4	323	0,5	69,9
Zakładowe.....	22	0,0	10,3	15	0,0	68,2

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–maj br. wyniosła 97,4 m² i była o 0,2 m² większa niż przed rokiem.

Liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** w maju br. wyniosła 23,4 tys., tj. o 43,6% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost w skali roku o 1,2%). Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wyniosła 21,8 tys. i była o 56,2% większa niż w maju ub. roku (wobec spadku o 14,3% odpowiednio przed rokiem).

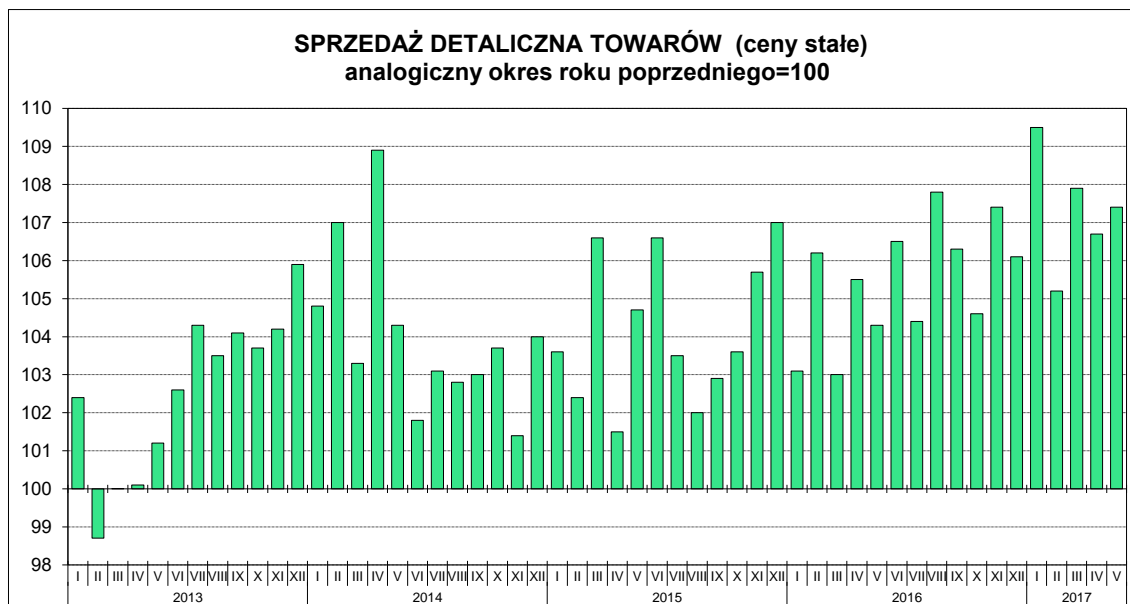
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-V 2017					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	106841	100,0	138,3	83672	100,0	121,7
Indywidualne.....	46126	43,2	126,5	39955	47,8	119,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	58216	54,5	150,4	41834	50,0	125,1
Spółdzielcze.....	744	0,7	162,1	943	1,1	97,2
Spółeczne czynszowe.....	563	0,5	142,5	525	0,6	301,7
Komunalne.....	1116	1,0	95,3	365	0,4	68,7
Zakładowe.....	76	0,1	122,6	50	0,1	65,8

Szacuje się, że w końcu maja br. **w budowie** było 751,0 tys. mieszkań, tj. o 3,3% więcej niż na koniec maja ub. roku.

Rynek wewnętrzny

W maju br. **sprzedaż detaliczna**⁹ zwiększyła się w skali roku o 7,4% (wobec wzrostu przed miesiącem o 6,7% oraz w maju ub. roku – o 4,3%).

Wyższa niż przed rokiem była sprzedaż we wszystkich grupach. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najwyższy wzrost notowano w jednostkach zajmujących się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 8,1% wobec spadku o 1,8% przed rokiem). Zwiększenie sprzedaży obserwowano również w grupach: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 6,0%), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 5,6%), pozostałe (o 5,4%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 2,1%).

W okresie styczeń–maj br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 6,9%, podczas gdy przed rokiem wzrost wyniósł odpowiednio 4,6%.

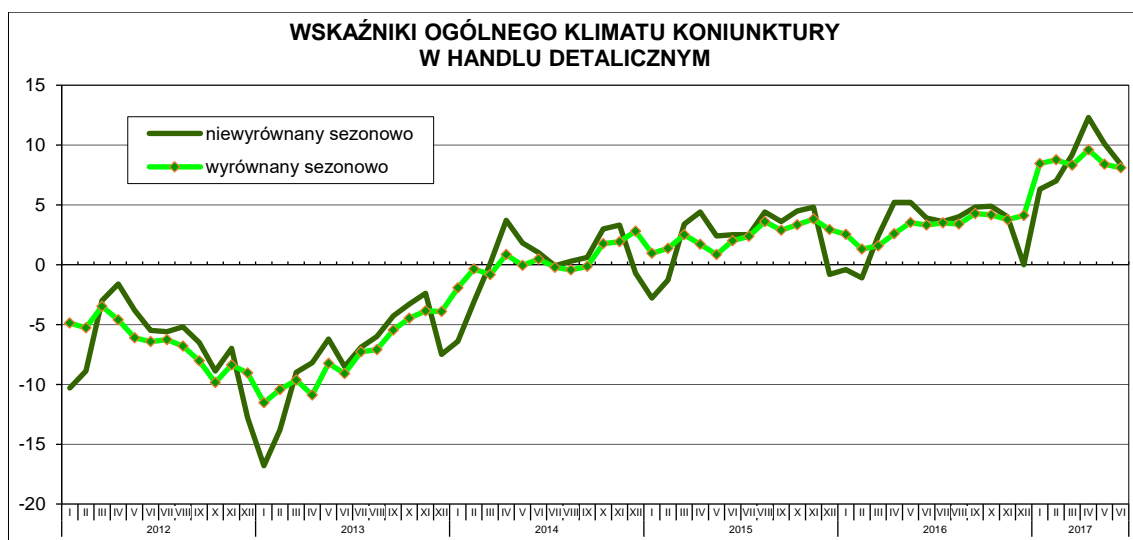
⁹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	V	I-V	V	I-V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Ogółem^a	104,3	104,6	107,4	106,9
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	114,6	113,7	106,0	105,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	98,2	98,1	108,1	108,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	105,4	105,3	102,1	102,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	108,2	107,4	105,6	106,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	106,5	109,4	113,2	113,2
Tekstylia, odzież, obuwie	118,6	117,4	119,9	116,1
Meble, rtv, agd	106,8	108,9	109,5	109,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	102,9	104,6	115,1	111,5
Pozostałe	89,0	88,8	105,4	104,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁰ w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 18,6%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 17,5%. W okresie styczeń–maj br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych wzrosła w skali roku o 16,0%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 14,9%.

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, choć nieco ostrożniej niż przed miesiącem. Najbardziej korzystne oceny

¹⁰ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

koniunktury formułują jednostki duże. Utrzymują się optymistyczne oceny jednostek średnich i mikro. Nieznacznie niekorzystne pozostają wskazania podmiotów małych. Pozytywne oceny koniunktury są zgłaszane przez przedsiębiorstwa we wszystkich prezentowanych branżach, w tym najlepsze – w tekstyliach, odzieży i obuwiu. Przedsiębiorstwa ogółem postrzegają bieżącą sprzedaż i sytuację finansową korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Odpowiednie prognozy są nieco mniej optymistyczne niż w maju. Poziom zapasów nadal jest uważany za nadmierny. Przedsiębiorcy prognozują możliwość wzrostu cen towarów oraz przewidują nieznaczne zwiększenie zatrudnienia.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w maju br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są nadal: konkurencja na rynku oraz koszty zatrudnienia. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej, a wzrosła uciążliwość niedoboru pracowników.

Transport

W maju br. **sprzedaż wyrobów i usług**¹¹ w jednostkach transportu ogółem¹² była o 11,1% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 6,8% w kwietniu br. oraz o 7,4% przed rokiem).

Spośród grup o wysokim udziale w transporcie ogółem w największym stopniu zwiększyła się sprzedaż w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 12,4%). W transporcie samochodowym odnotowano wzrost sprzedaży o 10,6%, a w kolejowym – o 10,5%. W okresie styczeń–maj br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 11,8% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 4,7% rok wcześniej).

Przewozy ładunków ogółem w maju br. wyniosły 45,2 mln ton, tj. o 10,6% więcej niż przed rokiem. Zwiększyły się przewozy we wszystkich rodzajach transportu, z wyjątkiem transportu rurociągowego. Od początku roku przetransportowano 214,0 mln ton ładunków ogółem, tj. o 9,1% więcej niż w okresie styczeń–maj ub. roku.

Masa ładunków przewiezionych **transportem kolejowym** w maju br. wyniosła 20,5 mln ton, tj. o 15,8% więcej niż przed rokiem. Średniodobowe przewozy ładunków w maju br. były o 2,6% większe w porównaniu z kwietniem br. W okresie pięciu miesięcy br. przewieziono 94,0 mln ton ładunków, tj. o 10,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Transportem samochodowym zarobkowym w maju br. przewieziono 20,0 mln ton ładunków, tj. o 12,2% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–maj br. – 95,6 mln ton, tj. odpowiednio o 12,1% więcej. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 10,5%.

Transportem rurociągowym w maju br. przetłoczono 3,8 mln ton ropy i produktów naftowych (o 16,7% mniej niż przed rokiem), a w okresie pięciu miesięcy br. – 20,1 mln ton (o 7,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Masa ładunków przewiezionych **transportem morskim** w maju br. wzrosła o 9,0% w skali roku (do 0,7 mln ton). Od początku roku żeglugą morską przetransportowano 3,1 mln ton ładunków (o 12,5% więcej niż przed rokiem).

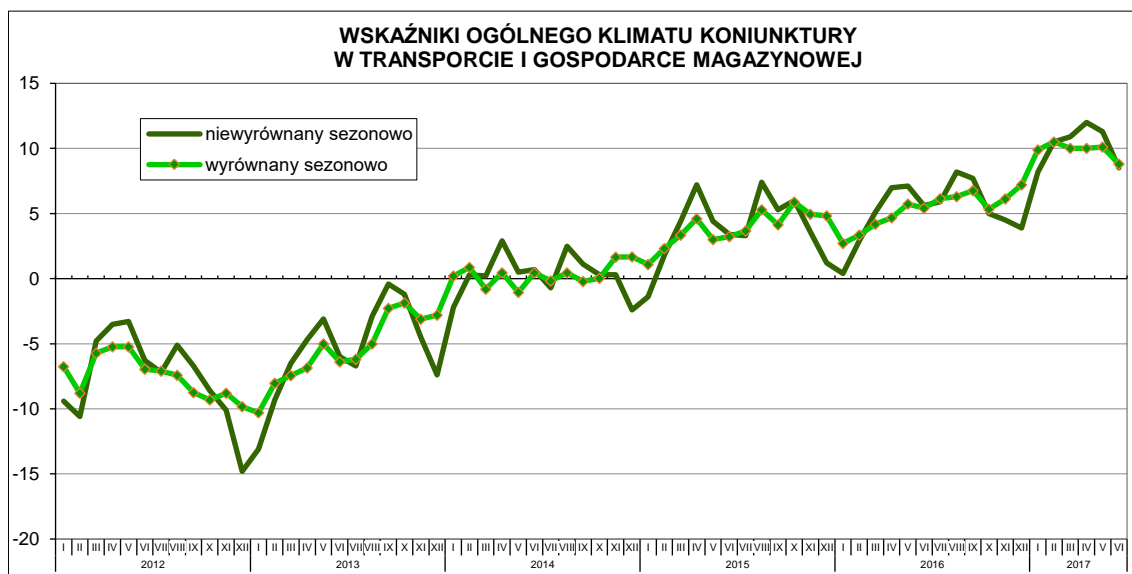
W **portach morskich** w maju br. przeładowano 6,1 mln ton ładunków, tj. o 1,6% mniej niż przed rokiem. Spadek wielkości przeładunków notowano w ładunkach masowych suchych – o 19,4% (w tym węgla i koksu – o 42,4%) oraz w kontenerach – o 15,5%. Znacząco wzrosła masa ładunków masowych ciekłych – o 41,3% (po spadku przed rokiem), w tym przeładunków ropy naftowej – o 32,7%. Wielkość przeładunków pozostałych ładunków

¹¹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

drobnicowych zwiększyła się o 12,9%, a ładunków tocznych – o 2,3%. W okresie styczeń-maj br. w portach morskich przeładowano 30,5 mln ton ładunków, tj. o 2,3% więcej niż przed rokiem.

W maju br. obniżyła się w skali roku masa przeładunków w portach Gdańsk (o 6,3% do 2,6 mln ton) oraz Police (o 35,4% do 0,1 mln ton). W pozostałych portach masa przeładunków zwiększyła się – w Szczecinie – o 5,7% (do 0,8 mln ton), w Świnoujściu – o 5,4% (do 1,0 mln ton), a w Gdyni – o 2,8% (do 1,6 mln ton).

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany mniej korzystnie niż przed miesiącem. Optymistyczne, ale ostrożniejsze od obserwowanych w maju, są przewidywania dotyczące popytu oraz sprzedaży. Odpowiednie oceny bieżące są nadal optymistyczne. Nieznacznie pozytywne są prognozy sytuacji finansowej, przy nieco gorszych od notowanych w maju diagnozach w tym obszarze. Przedsiębiorcy przewidują możliwość wzrostu zatrudnienia, mniejszego od planowanego przed miesiącem. Ceny usług w najbliższych trzech miesiącach mogą rosnąć.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹³ w kwietniu br. wyniosło minus 1,2 mld zł (wobec 3,0 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 0,4 mld zł (wobec 2,1 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zmniejszył się o 1,0% do 64,3 mld zł, a import wzrósł o 1,8% do 64,0 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 5,5 mld zł i było wyższe niż w kwietniu ub. roku o 0,5 mld zł, a złożyły się na nie salda: usług transportowych (1,9 mld zł), podróży zagranicznych (1,2 mld zł) i pozostałych usług (2,4 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 16,7 mld zł (wzrost w skali roku o 7,1%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 11,2 mld zł (tj. o 6,1% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w kwietniu br. wyniosło minus 6,8 mld zł i pogłębiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 2,1 mld zł. O wysokości salda dochodów pierwotnych w największym stopniu zdecydowały: saldo dochodów z inwestycji w kwocie minus 7,1 mld zł oraz dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach, które ukształtowały się na poziomie 6,3 mld zł. Dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych wyniosły 1,2 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w kwietniu br. wyniosło minus 0,2 mld zł (wobec 0,6 mld zł w kwietniu ub. roku), przy czym wartość przychodów zmniejszyła się w porównaniu z kwietniem ub. roku o 0,3 mld zł do 2,0 mld zł, a wartość rozchodów wzrosła o 0,5 mld zł do 2,2 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 0,6 mld zł (wobec 0,3 mld zł w kwietniu ub. roku); kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 0,7 mld zł oraz 0,1 mld zł (wobec 0,5 mld zł przychodów oraz 0,2 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w kwietniu br. wyniosło minus 2,2 mld zł (wobec 6,0 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie minus 13,9 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 1,5 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło minus 16,1 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie minus 1,2 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano wzrost wartości aktywów rezydentów do 0,7 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w kwocie 4,7 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano wzrost aktywów rezydentów w kwocie 0,2 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 17,1 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 1,0 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w kwietniu br. zmniejszyła się w skali miesiąca o 14,7 mld zł do 423,4 mld zł.

¹³ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

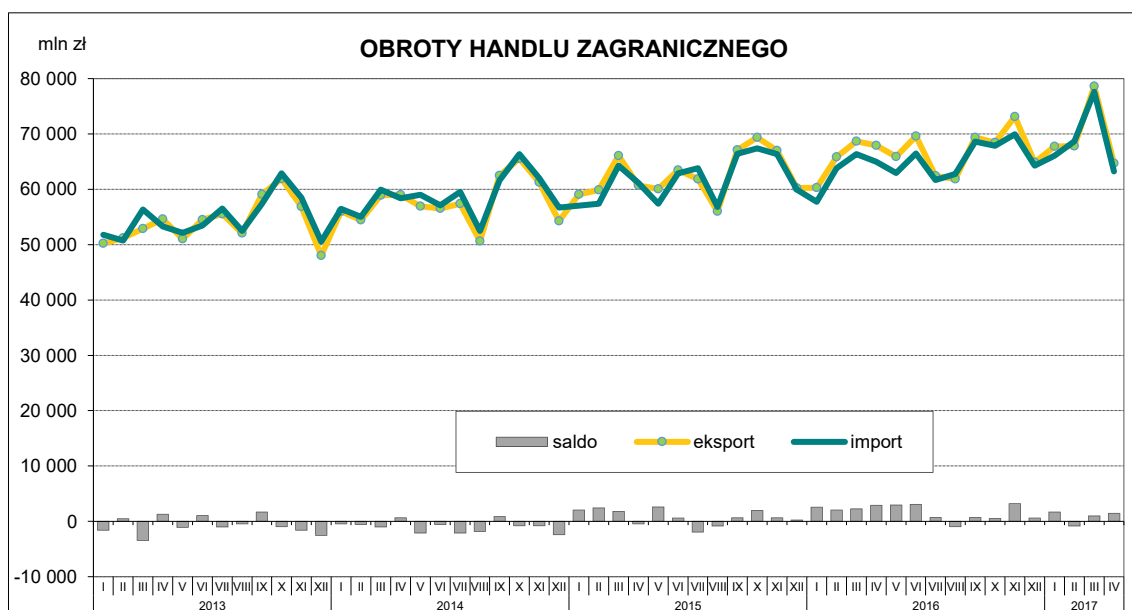
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	IV 2016	IV 2017	V 2016 – IV 2017 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	2967	-1162	-4284
Saldo obrotów towarowych	2094	365	377
Eksport.....	64941	64324	789890
Import.....	62847	63959	789513
Saldo usług	4991	5458	62590
Przychody	15589	16698	198671
Rozchody	10598	11240	136081
Saldo dochodów pierwotnych	-4702	-6807	-64798
Przychody	4038	3134	54150
Rozchody	8740	9941	118948
Saldo dochodów wtórnych	584	-178	-2453
Przychody	2283	1997	24482
Rozchody	1699	2175	26935
RACHUNEK KAPITAŁOWY	345	571	11577
Przychody	541	701	14501
Rozchody	196	130	2924
RACHUNEK FINANSOWY	5970	-2249	-6954
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	649	-1198	31718
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	581	167	19587
Instrumenty dłużne	68	-1365	12131
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	1497	-1457	39908
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	479	-1274	33845
Instrumenty dłużne	1018	-183	6063
Inwestycje portfelowe - aktywa	4117	654	-18917
Udziałowe papiery wartościowe.....	2210	219	-22967
Dłużne papiery wartościowe.....	1907	435	4050
Inwestycje portfelowe - pasywa	12169	4703	19831
Udziałowe papiery wartościowe.....	1643	958	-11346
Dłużne papiery wartościowe.....	10526	3745	31177
Pozostałe inwestycje - aktywa	1525	169	14298
NBP	0	0	2
Sektor rządowy.....	18	6	844
Monetarne Instytucje Finansowe	107	-488	6705
Pozostałe sektory	1400	651	6747
Pozostałe inwestycje - pasywa	1860	-17104	3167
NBP	3297	-14575	8464
Sektor rządowy.....	-39	-41	1767
Monetarne Instytucje Finansowe	-3333	-4857	-14451
Pozostałe sektory	1935	2369	7387
Pochodne instrumenty finansowe	-581	-1019	-783
Oficjalne aktywa rezerwowe	15786	-14713	29636
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	2658	-1658	-14247

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–kwiecień br. obroty towarowe z zagranicą (liczone w złotych) wzrosły w skali roku, szybciej po stronie importu niż eksportu. Odnotowano wzrost wymiany towarowej ze wszystkimi grupami krajów – największy z krajami Europy Środkowo Wschodniej. Dodatkowo saldo obrotów ogółem było znacznie mniejsze niż przed rokiem. Obroty według cen stałych w I kwartale br. były wyższe niż przed rokiem, a wskaźnik terms of trade kształtował się niekorzystnie.

Eksport liczony w złotych zwiększył się w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku o 6,2% i wyniósł 278,8 mld zł, a import wzrósł o 9,0% do 275,6 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 3,2 mld zł (9,8 mld zł w okresie styczeń–kwiecień ub. roku). Obroty wyrażone w euro zwiększyły się w skali roku po stronie eksportu o 6,1% do 64,2 mld EUR, a po stronie importu o 8,9% do 63,5 mld EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 0,8 mld EUR (2,3 mld EUR przed rokiem). Eksport w dolarach USA był o 1,8% wyższy niż rok wcześniej i wyniósł 68,1 mld USD, natomiast import wzrósł o 4,6% do 67,3 mld USD. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 0,8 mld USD (2,5 mld USD w okresie czterech miesięcy ub. roku).

Eksport **w cenach stałych** w I kwartale br. zwiększył się o 8,1% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a import wzrósł o 8,3%. Wolumen eksportu był wyższy w obrotach z krajami UE – o 5,9%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 27,7% oraz z krajami rozwijającymi się – o 10,2%. W imporcie wzrósł wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE – o 9,0%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 1,2% i z krajów rozwijających się – o 8,4%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) wzrosły w stosunku do okresu styczeń–marzec ub. roku o 1,7%, a towarów importowanych zwiększyły się o 4,3%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 97,5 (wobec 101,0 w I kwartale ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł on 100,7 (wobec 98,4), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej 77,0 (w porównaniu ze 136,5), a z krajami rozwijającymi się 97,7 (wobec 95,8 w okresie styczeń-marzec ub. roku).

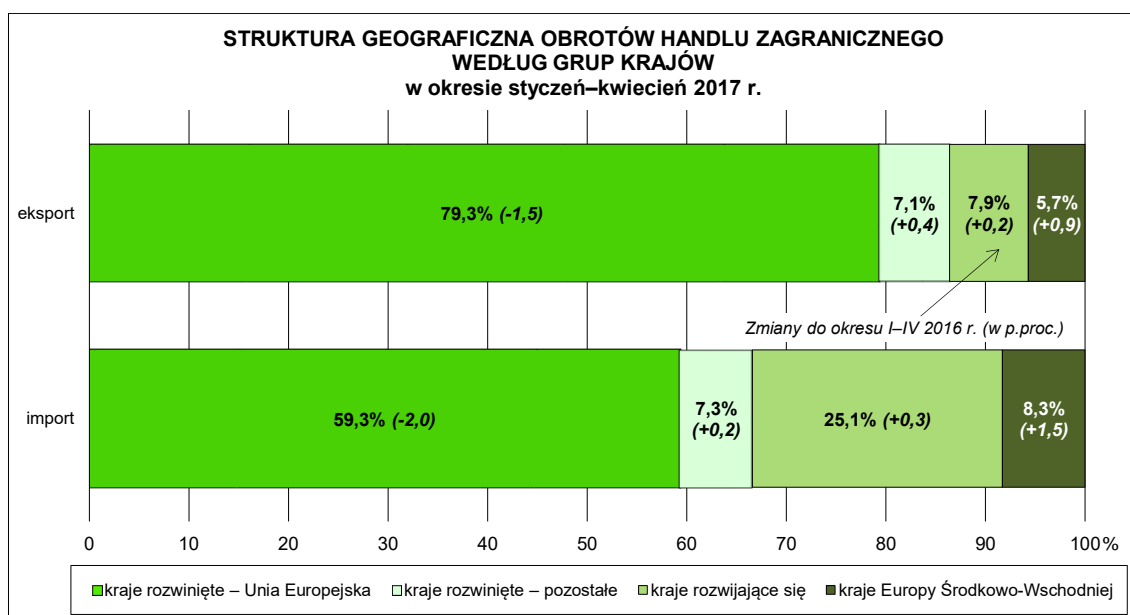
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2017						I-IV 2016	I-IV 2017
	w mln zł	w mln USD	w mln EUR	I-IV 2016=100				
				zł	USD	EUR		
EKSPORT	278841,0	68056,5	64210,7	106,2	101,8	106,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	241105,4	58840,4	55514,2	105,0	100,6	104,9	87,5	86,4
w tym Unia Europejska	221197,6	53973,4	50927,4	104,2	99,8	104,1	80,8	79,3
w tym strefa euro	157997,1	38560,6	36376,7	103,7	99,5	103,6	58,0	56,7
Kraje rozwijające się	21940,7	5362,9	5055,4	108,2	104,1	108,4	7,7	7,9
Kraje Europy Śr.-Wsch.	15794,9	3853,2	3641,1	124,2	119,2	124,6	4,8	5,7
IMPORT^a	275604,6	67305,8	63457,8	109,0	104,6	108,9	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	183500,3	44823,3	42257,9	106,0	101,7	105,9	68,4	66,6
w tym Unia Europejska	163522,9	39944,2	37657,2	105,4	101,1	105,3	61,3	59,3
w tym strefa euro	130654,7	31917,2	30088,4	104,9	100,7	104,8	49,2	47,4
Kraje rozwijające się	69107,3	16874,2	15910,8	110,3	106,0	110,4	24,8	25,1
Kraje Europy Śr.-Wsch.	22997,0	5608,3	5289,1	133,9	128,5	133,5	6,8	8,3
SALDO	3236,4	750,7	752,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	57605,1	14017,1	13256,3	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	57674,7	14029,2	13270,2	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	27342,4	6643,4	6288,3	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-47166,6	-11511,3	-10855,4	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-7202,1	-1755,1	-1648,0	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I-IV 2017 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosc/5466/1/57/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_styczen-kwiecien_2017.pdf

W **strukturze geograficznej** obrotów, w porównaniu z okresem styczeń-kwiecień ub. roku, wzrósł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się, a obniżył się – krajów rozwiniętych (w tym krajów UE).

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,2% i wyniósł 221,2 mld zł, a import wzrósł o 5,4% do 163,5 mld zł. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 57,7 mld zł (po czterech miesiącach ub. roku 57,2 mld zł). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 50,9 mld EUR, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem, a w imporcie 37,7 mld EUR, tj. były odpowiednio o 5,3% wyższe. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 13,3 mld EUR (wobec 13,2 mld EUR przed rokiem). Eksport w dolarach USA obniżył się w skali roku o 0,2%, natomiast import był wyższy o 1,1%. Dodatkowo saldo wyniosło 14,0 mld USD (przed rokiem 14,6 mld USD). Eksport do krajów UE stanowił 79,3% wartości eksportu ogółem, a import – 59,3% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,8% i 61,3% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 4,9% do 76,4 mld zł, a w imporcie o 6,5% do 62,6 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 13,8 mld zł (po czterech miesiącach ub. roku 14,1 mld zł). Obniżył się udział Niemiec w obrotach ogółem – w eksporcie z 27,7% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 27,4%, a w imporcie z 23,2% do 22,7%.

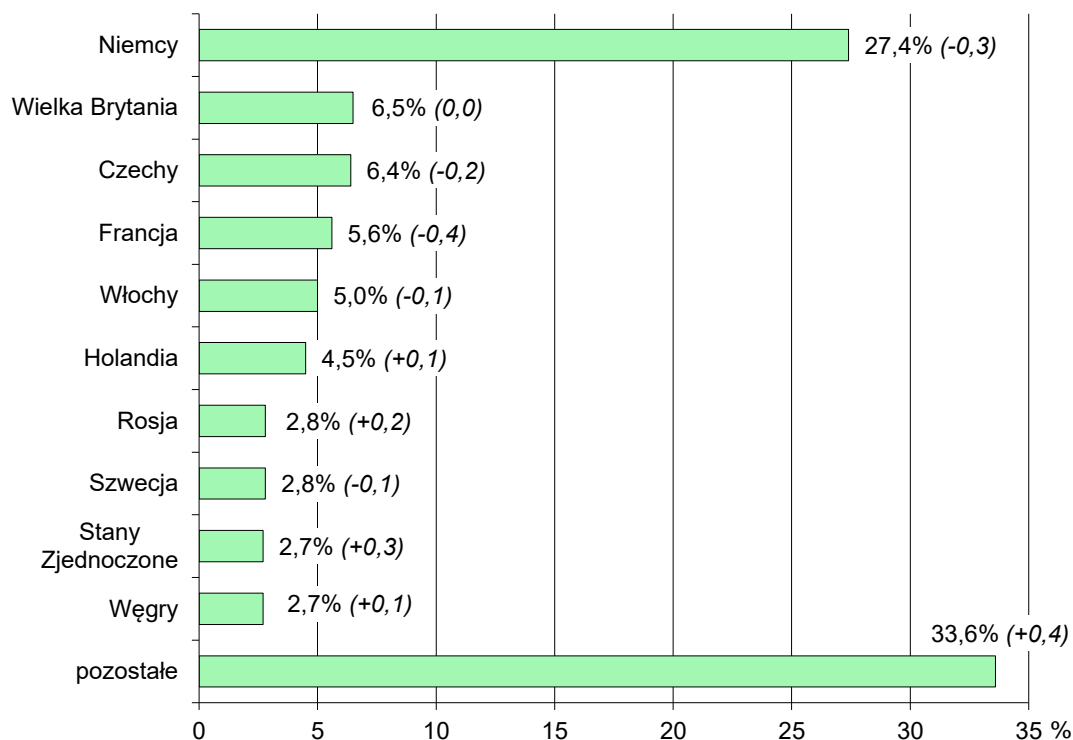
W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, zmniejszył się natomiast eksport m.in. mebli i ich części. W ramach importu więcej sprowadzono przede wszystkim samochodów osobowych i części do nich.

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** były znacznie wyższe w porównaniu z okresem czterech miesięcy ub. roku, na co głównie wpłynął wzrost wymiany z Rosją i Ukrainą. Eksport zwiększył się o 24,2% do 15,8 mld zł, a import – o 33,9% i wyniósł 23,0 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 7,2 mld zł (wobec minus 4,5 mld zł przed rokiem). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 3,6 mld EUR, tj. o 24,6% więcej niż przed rokiem, a w imporcie 5,3 mld EUR i były odpowiednio o 33,5% wyższe. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1,6 mld EUR (wobec minus 1,0 mld EUR w okresie styczeń–kwiecień ub. roku). Eksport w dolarach USA zwiększył się w skali roku o 19,2%, a import wzrósł o 28,5%. Ujemne saldo wyniosło 1,8 mld USD (wobec minus 1,1 mld USD przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem zwiększył się w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku o 0,9 p.proc. do 5,7%, a w imporcie ogółem wzrósł – o 1,5 p.proc. do 8,3%.

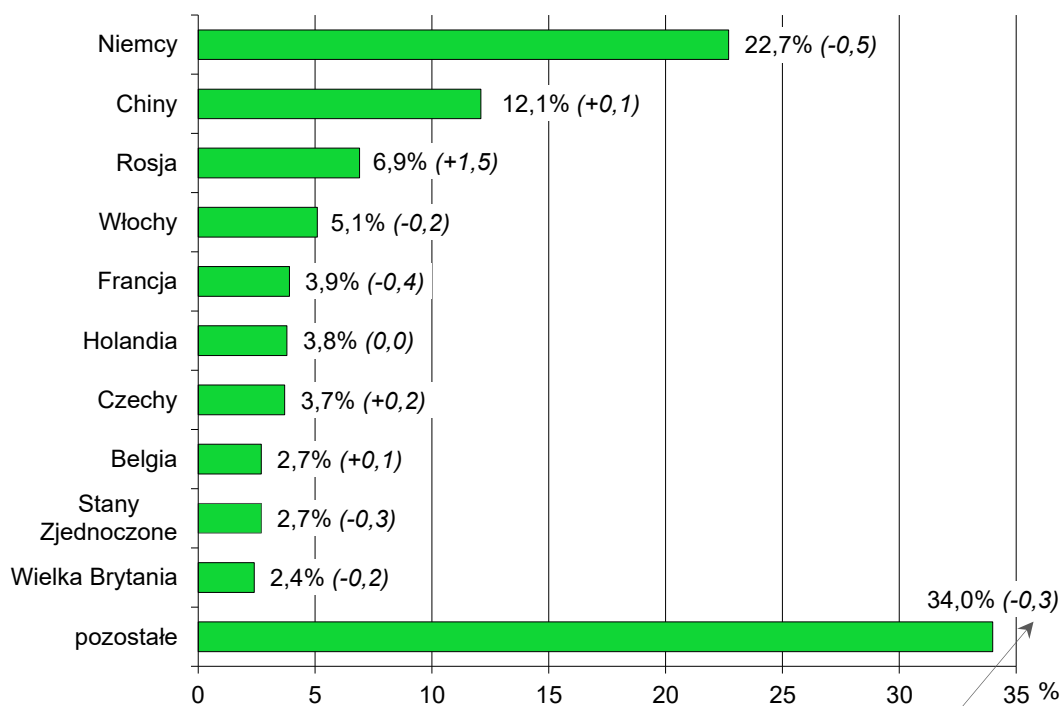
**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW**

w okresie styczeń–kwiecień 2017 r.

eksport

import

Zmiany do okresu I-IV 2016 r. (w p.proc.)

Po czterech miesiącach br. **Rosja** w rankingu naszych partnerów handlowych przesunęła się w eksporcie na siódme miejsce, z dziesiątego przed rokiem, a w imporcie pozostała na trzeciej pozycji. Eksport do Rosji wzrósł o 17,1% do 7,9 mld zł, natomiast import zwiększył się o 38,6% i wyniósł 18,9 mld zł. Saldo obrotów pogłębiło się z minus 6,9 mld zł przed rokiem do minus 11,0 mld zł. Udział Rosji w eksporcie ogółem wzrósł z 2,6% w okresie czterech miesięcy ub. roku do 2,8%, a w imporcie ogółem odpowiednio z 5,4% do 6,9%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, odnotowano znaczny wzrost eksportu m.in. preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych, leków oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. W imporcie zwiększyła się wartość przetworzonych olejów ropy naftowej i otrzymanych z minerałów bitumicznych.

W obrotach towarowych **wg nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, odnotowano wzrost w większości sekcji towarowych, największy – eksportu i importu paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. W strukturze towarowej obrotów wg SITC najbardziej zwiększył się udział paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, a obniżył – maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2017		I-IV 2016	
	w mln zł	I-IV 2016=100	struktura w %	
EKSPORT	278841,0	106,2	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	29916,1	108,0	10,7	10,5
Napoje i tytoń.....	4518,2	112,5	1,6	1,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	6513,3	114,1	2,3	2,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	7249,5	118,1	2,6	2,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	382,2	49,9	0,1	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	26613,9	108,4	9,5	9,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	52284,6	106,8	18,8	18,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	105580,2	104,3	37,9	38,5
Różne wyroby przemysłowe.....	45130,6	104,7	16,2	16,4
IMPORT	275604,6	109,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	20762,6	108,2	7,5	7,6
Napoje i tytoń.....	1834,2	96,3	0,7	0,8
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	8955,1	115,2	3,3	3,1
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	21221,1	168,3	7,7	5,0
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1163,4	119,5	0,4	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne.....	40828,9	106,7	14,8	15,1
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	48864,7	106,4	17,7	18,2
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	93581,0	102,2	34,0	36,2
Różne wyroby przemysłowe.....	34344,7	108,2	12,5	12,6

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w okresie styczeń–kwiecień br. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 7,4% i wyniósł 36,2 mld zł, a import zwiększył się o 8,3% do 25,9 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 10,2 mld zł (wobec 9,7 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 12,8% w okresie czterech miesięcy ub. roku do 13,0%, a w imporcie nieznacznie zmniejszył się – z 9,5% do 9,4%. Odnotowano wzrost eksportu towarami rolno-spożywczymi do wszystkich grup krajów – największy do krajów rozwijających się – o 17,6% i Europy Środkowo-Wschodniej – o 11,2%. W imporcie najbardziej wzrosła wymiana z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 16,4% i z krajami rozwiniętymi o 9,9% (w tym import z krajów UE zwiększył się o 11,0%).

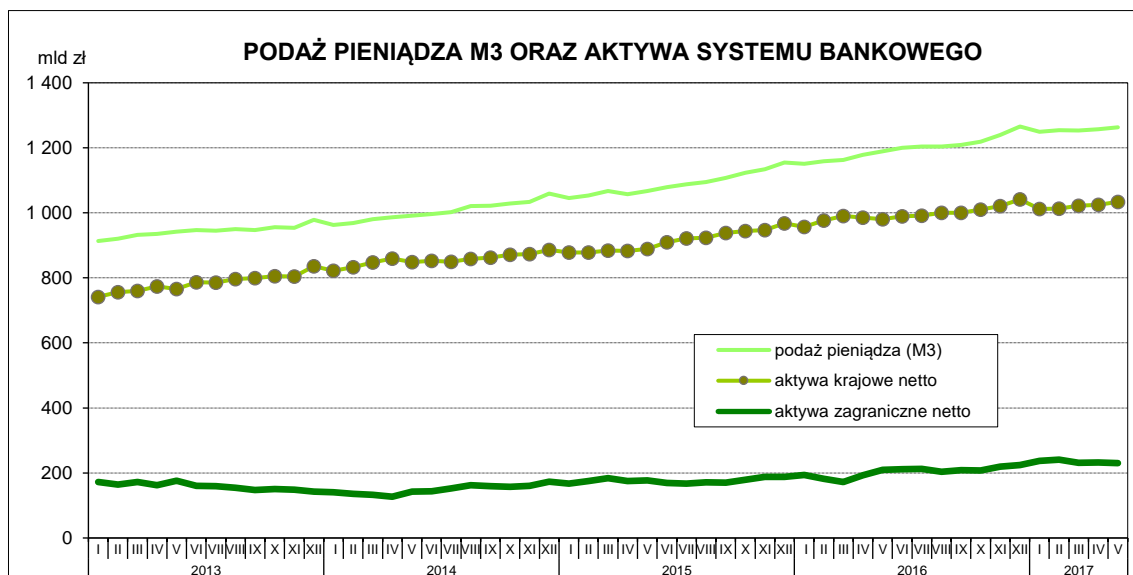
Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2017						I-IV 2016	I-IV 2017
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-IV 2016=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	36161,7	8327,3	8832,3	107,4	107,4	103,1	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	17592,7	4051,7	4297,8	108,8	108,8	104,5	48,0	48,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	11514,1	2652,0	2813,7	112,1	112,0	107,6	30,5	31,8
Produkty pochodzenia roślinnego	6514,0	1499,2	1588,8	104,4	104,4	100,1	18,6	18,0
Oleje i tłuszcze.....	540,9	124,5	132,0	55,2	55,3	53,0	2,9	1,5
IMPORT	25925,8	5967,9	6326,2	108,3	108,2	103,9	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	10034,9	2309,7	2447,6	106,4	106,3	102,0	39,4	38,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	7232,4	1664,9	1765,3	107,1	107,0	102,6	28,2	27,9
Produkty pochodzenia roślinnego	7334,0	1688,1	1789,5	110,9	110,8	106,2	27,7	28,3
Oleje i tłuszcze.....	1324,4	305,2	323,7	117,3	117,4	112,7	4,7	5,1
SALDO	10235,9	2359,4	2506,1	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	7557,8	1742,0	1850,2	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	4281,7	987,1	1048,4	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-820,0	-188,9	-200,7	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze.....	-783,5	-180,7	-191,7	x	x	x	x	x

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie z 58,2% do 60,2%. Zmniejszył się natomiast udział dóbr inwestycyjnych z 16,6% do 14,6%, a towarów konsumpcyjnych pozostał na niezmiennym poziomie i wyniósł 25,2%. Wyższy niż przed rokiem był import towarów konsumpcyjnych – o 9,1% oraz towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 12,8%, a niższy – dóbr inwestycyjnych – o 4,8%.

Pieniądz

Podaż pieniądza M3¹⁴ na koniec maja br. wyniosła 1263,5 mld zł, tj. była o 0,2% niższa niż w końcu grudnia ub. roku i o 0,5% wyższa niż na koniec kwietnia br.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017			
	V	XII	IV		V	
	mld zł				IV 2017=100	XII 2016=100
Podaż pieniądza (M3)	1189370,9	1265675,2	1257181,0	1263532,6	100,5	99,8
pieniądz gotówkowy w obiegu	159751,5	174398,9	176170,5	174814,9	99,2	100,2
depozyty i inne zobowiązania	1020888,6	1081821,7	1070104,6	1075348,0	100,5	99,4
pozostałe składniki M3	8730,7	9454,7	10905,8	13369,7	122,6	141,4
Aktywa zagraniczne netto	209180,8	234092,7	232448,1	230061,4	99,0	98,3
Aktywa krajowe netto	980190,0	1031582,5	1024732,9	1033471,2	100,9	100,2
należności	1093112,4	1124645,6	1141784,0	1142481,7	100,1	101,6
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	216831,1	253546,6	220829,2	221725,2	100,4	87,4
saldo pozostałych pozycji netto	-329753,4	-346609,7	-337880,4	-330735,7	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) na koniec maja br. wyniosły 174,8 mld zł i wzrosły o 0,2% w stosunku do końca ub. roku, natomiast w porównaniu z końcem kwietnia br. spadły o 0,8%.

¹⁴ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego – statystyka monetarna i finansowa.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu maja br. wyniosły 1075,3 mld zł, tj. o 0,6% mniej niż na koniec ub. roku, a o 0,5% więcej niż na koniec kwietnia br. Największy udział w tej pozycji (66,0%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 0,6%. Depozyty i inne zobowiązania wobec przedsiębiorstw obniżyły się w tym okresie o 6,4%.

Pozostałe składniki M3 na koniec maja br. wyniosły 13,4 mld zł. Wartość tej pozycji wzrosła w stosunku do grudnia ub. roku – o 41,4% oraz w stosunku do kwietnia br. – o 22,6%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które na koniec maja br. wyniosły 230,1 mld zł. Ich wartość obniżyła się w porównaniu z końcem ub. roku – o 1,7% oraz w porównaniu z końcem kwietnia br. – o 1,0%.

Aktywa krajowe netto na koniec maja br. kształtowały się na poziomie 1033,5 mld zł i zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku – o 0,2% oraz w porównaniu ze stanem na koniec kwietnia br. – o 0,9%.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, na koniec maja br. wyniosły 1142,5 mld zł, tj. o 1,6% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,1% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (58,5%) miały należności od gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 0,5%. Należności od przedsiębiorstw wzrosły w tym okresie o 3,0%.

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego w systemie bankowym na koniec maja br. wyniosło 221,7 mld zł. Jego wartość zmniejszyła się o 12,6% w stosunku do stanu na koniec ub. roku, a w porównaniu ze stanem na koniec kwietnia br. wzrosła o 0,4%.

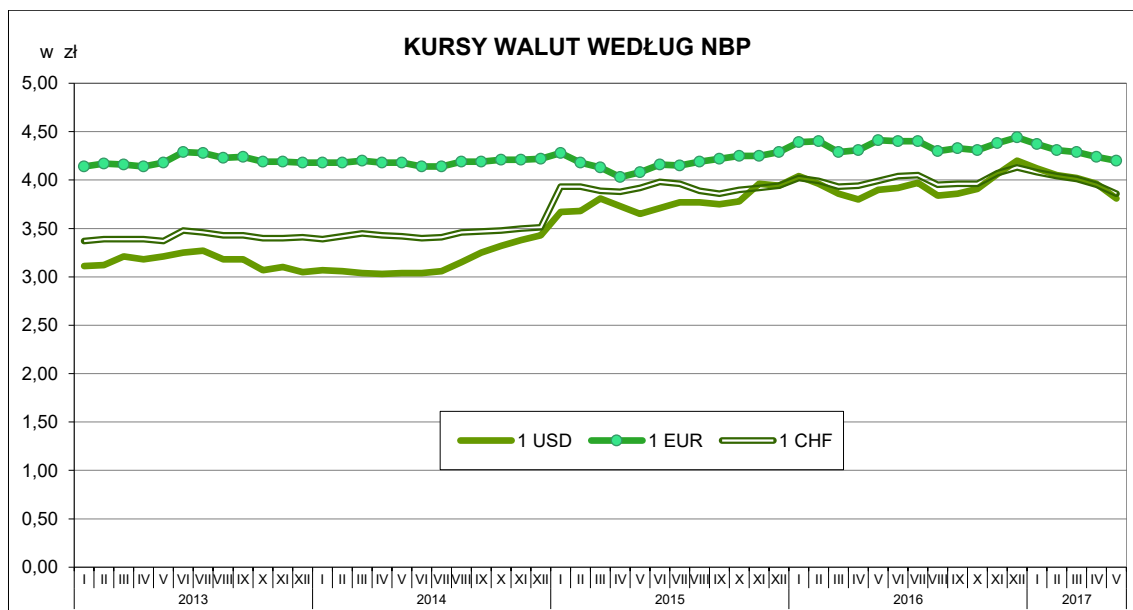
Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 330,7 mld zł, które w maju br. poprawiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku – o 15,9 mld zł oraz w stosunku do kwietnia br. – o 7,1 mld zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca 2015 r. utrzymują się na niezmiennym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim w maju br. obniżyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz w skali roku.

Średnie miesięczne kursy walut kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017				
	V	XII	IV	V	zmiana % w stosunku do		
	w zł				V 2016	XII 2016	IV 2017
100 EUR	440,76	443,71	423,85	420,40	-4,6	-5,3	-0,8
100 USD	389,91	420,49	395,62	380,70	-2,4	-9,5	-3,8
100 CHF	398,74	412,56	395,34	385,80	-3,3	-6,5	-2,4

Budżet państwa

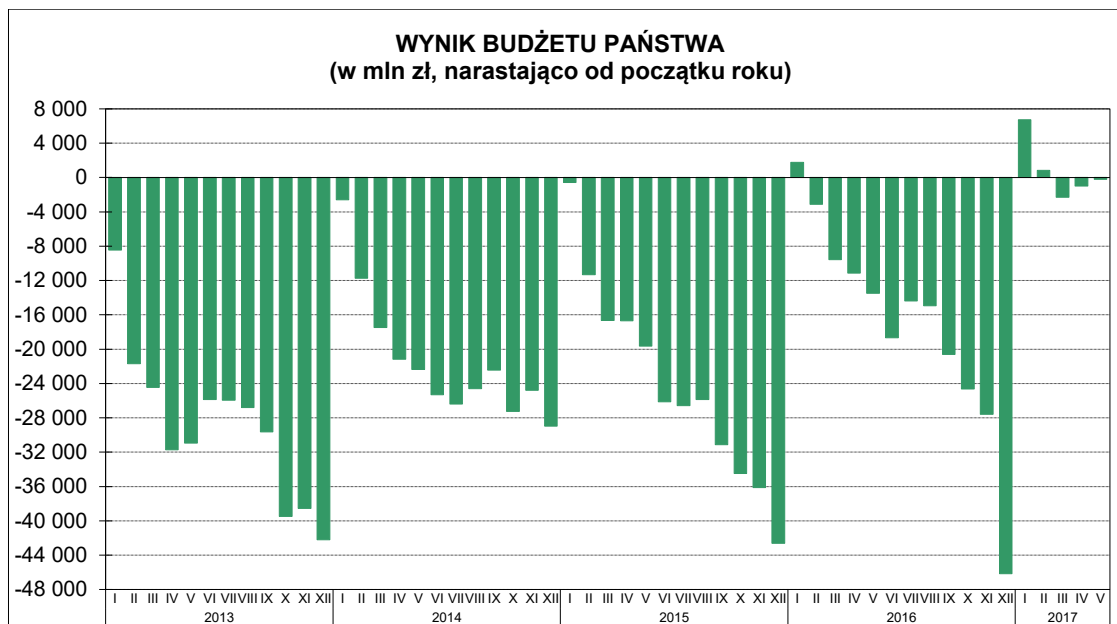
W okresie styczeń–maj br. **dochody** budżetu państwa¹⁵ wyniosły 143,3 mld zł (tj. 44,0% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2017 r.), a **wydatki** 143,5 mld zł (odpowiednio 37,3%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 0,2 mld zł, co stanowiło 0,3% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2017 r.	I-V 2017			I-V 2016= =100
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
		w mln zł		w %	
Dochody ogółem	325428,0	143289,1	44,0	100,0	111,0
Dochody podatkowe	301155,2	133703,8	44,4	93,3	118,8
w tym:					
podatki pośrednie	214192,0	95897,6	44,8	66,9	121,4
w tym podatek akcyzowy	69000,0	26511,3	38,4	18,5	103,9
podatek dochodowy od osób prawnych	29817,0	14889,0	49,9	10,4	114,3
podatek dochodowy od osób fizycznych	51000,0	20376,0	40,0	14,2	107,4
podatek od niektórych instytucji finansowych.....	3937,0	1783,1	45,3	1,2	.
Dochody niepodatkowe	22476,3	9182,5	40,9	6,4	55,5
w tym wpływy z cła	3720,0	1405,5	37,8	1,0	108,3
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł					
niepodlegające zwrotowi	1796,5	402,8	22,4	0,3	836,7
Wspólna Polityka Rolna.....	134,4	0,9	0,7	0,0	52,2
fundusze strukturalne i inne	1662,1	401,8	24,2	0,3	865,6
Wydatki ogółem	384773,5	143492,1	37,3	100,0	100,6
w tym:					
Obsługa długu Skarbu Państwa	30400,0	10573,7	34,8	7,4	82,8
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	18165,4	6061,1	33,4	4,2	77,4
Dotacje dla:					
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17512,0	6485,8	37,0	4,5	106,5
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	46678,7	15859,5	34,0	11,1	82,4
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	54289,4	27515,3	50,7	19,2	102,0
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-59345,5	-203,0	0,3	x	x
Finansowanie deficytu ^a					
źródła krajowe	58292,2	6544,4	11,2	x	x
źródła zagraniczne	10687,8	-6341,4	x	x	x

a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

¹⁵ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa w okresie styczeń–maj 2017 r.”

Dochody zrealizowane w okresie styczeń–maj br. były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 11,0%. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 95,9 mld zł, w tym z podatku akcyzowego – 26,5 mld zł i były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 21,4% i 3,9%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł stosownie 66,9% i 18,5%. Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 14,9 mld zł, a od osób fizycznych – 20,4 mld zł, tj. odpowiednio o 14,3% i 7,4% wyższym niż przed rokiem. Ich udział w dochodach ogółem wyniósł stosownie 10,4% i 14,2%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosło 0,4 mld zł, co stanowiło 22,4% planu.

Wydatki poniesione w okresie styczeń–maj br. były o 0,6% większe niż przed rokiem. Wypłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 27,5 mld zł, tj. wzrosły o 2,0% w skali roku i stanowiły 19,2% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa stanowiły 7,4% wydatków ogółem i zmniejszyły się w relacji do analogicznego okresu ub. roku o 17,2%. Wypłacone w okresie styczeń–maj br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 6,5 mld zł (tj. 4,5% wydatków ogółem), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych 15,9 mld zł (odpowiednio 11,1%).

*

*

*

Wyniki finansowe banków

W I kwartale br. wyniki finansowe sektora bankowego¹⁶ były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Wynik działalności bankowej był o 3,8% wyższy niż w I kwartale ub. roku i wyniósł 14,7 mld zł. Wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 10,2% do 10,1 mld zł, a wynik z tytułu prowizji wzrósł o 4,4% i ukształtował się na poziomie 3,3 mld zł.

Koszty działania banków zwiększyły się o 9,6% i wyniosły 8,5 mld zł, w tym koszty pracownicze stanowiły 47,2%, tj. 4,0 mld zł (wzrost o 1,9%).

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2016	I-III 2017	
	w mln zł		I-III 2016=100
Wynik z działalności operacyjnej	4191	3895	92,9
w tym:			
Wynik działalności bankowej	14165	14706	103,8
w tym:			
z tytułu odsetek	9164	10096	110,2
z tytułu prowizji	3125	3262	104,4
Koszty działania banków	7711	8453	109,6
w tym koszty pracownicze	3918	3993	101,9
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	723	728	100,7
Rezerwy	280	205	73,2
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	1531	1611	105,2
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	310	36	11,6
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazanych strat IBNR/Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	-54	-154	x
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	1036	1110	107,1
Wynik finansowy netto	3199	2843	88,9

¹⁶ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego.

Wynik z działalności operacyjnej zmniejszył się w skali roku o 7,1%, do 3,9 mld zł.

Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej wyniósł 1,1 mld zł, tj. o 7,1% więcej niż w I kwartale ub. roku.

Wynik finansowy netto był o 11,1% niższy niż przed rokiem i ukształtował się na poziomie 2,8 mld zł.

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec marca br. wyniosła 1729,2 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 6,3%. Główną pozycją aktywów były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), które osiągnęły wartość 1204,3 mld zł (wzrost o 6,7%).

Wybrane pozycje bilansu (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016	III 2017	
	w mln zł		III 2016= =100
Suma bilansowa	1626952	1729161	106,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	45561	33785	74,2
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnośnym do rachunku zysków i strat)	16819	#	x
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	286051	305455	106,8
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	1128297	1204293	106,7
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	37169	55065	148,1
Aktywa finansowe zabezpieczające	4492	2868	63,8
Zobowiązania finansowe i pozostałe pasywa	1448420	1539985	106,3
W tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych)	1413224	1503047	106,4
Kapitały	178532	189177	106,0
w tym:			
Kapitał podstawowy	29056	33097	113,9
Kapitał zapasowy	83008	91472	110,2
Kapitały rezerwowe	34071	36083	105,9

Zobowiązania ogółem na koniec marca br. wyniosły 1540,0 mld zł (o 6,3% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych) osiągnęły wartość 1503,0 mld zł (wzrost o 6,4%).

Kapitały własne banków na koniec marca br. wyniosły 189,2 mld zł, tj. o 6,0% więcej niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu na koniec marca br. wyniosła 1015,3 mld zł (wzrost o 4,8% w skali roku), w tym kredytów dla przedsiębiorstw – 353,3 mld zł (wzrost o 5,5%). Kredyty dla gospodarstw domowych osiągnęły wartość 655,6 mld zł (tj. o 4,3% większą niż rok wcześniej).

Wartość depozytów sektora niefinansowego złożonych w bankach ukształtowała się w końcu marca br. na poziomie 1007,9 mld zł i była o 8,0% większa niż przed rokiem. Osoby prywatne zgromadziły depozyty o wartości 681,7 mld zł, tj. o 7,9% większej niż rok wcześniej.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych w bankach zwiększyło się o 2,7% w porównaniu ze stanem w końcu marca ub. roku i wyniosło 96,3 mld zł. **Wartość depozytów** tych instytucji ukształtowała się na poziomie 101,6 mld zł, co oznacza wzrost w skali roku o 19,8%.

Kredyty i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016	III 2017	
	w mln zł		III 2016=100
Kredyty ogółem	1062970	1111587	104,6
Sektor niefinansowy	969244	1015310	104,8
w tym:			
przedsiębiorstwa	334815	353264	105,5
MŚP ^a	187642	197898	105,5
duże przedsiębiorstwa	147173	155366	105,6
gospodarstwa domowe	628408	655593	104,3
w tym:			
mieszkańciew	379289	392790	103,6
konsumpcyjne dla osób prywatnych	128085	137253	107,2
Instytucje rządowe i samorządowe	93726	96278	102,7
Depozyty ogółem	1017723	1109495	109,0
Sektor niefinansowy	932910	1007873	108,0
w tym osoby prywatne	631735	681695	107,9
Instytucje rządowe i samorządowe	84813	101622	119,8

^a Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących na koniec ostatniego zakończonego roku obrotowego).

Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹⁷ ogółem w I kwartale br. były wyższe niż przed rokiem. Wpłynęły na to lepsze wyniki uzyskane przez zakłady ubezpieczeń majątkowych, przy pogorszeniu wyników zakładów ubezpieczeń na życie.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	1-III 2016	1-III 2017	1-III 2016= =100	1-III 2016	1-III 2017	1-III 2016= =100	1-III 2016	1-III 2017	1-III 2016= =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Przychody ogółem.....	14779,2	17168,0	116,2	8259,9	9427,3	114,1	6519,3	7740,7	118,7
w tym:									
Składki zarobione na udziale własnym.....	11274,8	12793,8	113,5	5732,5	6165,1	107,5	5542,3	6628,7	119,6
w tym składki przypisane brutto	13478,4	15958,3	118,4	5749,5	6123,8	106,5	7728,9	9834,5	127,2
Przychody z lokat.....	3231,8	3885,0	120,2	2473,0	3214,8	130,0	758,8	670,2	88,3
Koszty ogółem.....	14167,6	16143,7	113,9	7681,6	8942,4	116,4	6486,0	7201,3	111,0
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia ^c	8243,6	9697,0	117,6	4609,1	5677,2	123,2	3634,5	4019,6	110,6
w tym:									
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	8891,8	10445,6	117,5	4464,8	5667,4	126,9	4427,0	4778,2	107,9
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	100,2	1072,8	10- krotny wzrost	100,8	1069,0	10- krotny wzrost	-0,6	3,8	x
Koszty działalności ubezpieczeniowej ...	3194,8	3282,1	102,7	1340,0	1307,5	97,6	1854,8	1974,6	106,5
Koszty działalności lokacyjnej	1815,3	1089,4	60,0	1350,7	604,3	44,7	464,6	485,1	104,4
Wynik finansowy netto	611,6	1024,3	167,5	578,3	484,9	83,8	33,3	539,4	16- krotny wzrost
Wynik techniczny	759,1	1239,8	163,3	766,9	639,4	83,4	-7,7	600,5	x

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. c Na udziale własnym, z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw.

¹⁷ Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 12 czerwca br.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I kwartale br. były o 16,2% wyższe niż w I kwartale ub. roku, na co wpłynął wzrost **składki przypisanej brutto** (o 18,4% do 16,0 mld zł) oraz wzrost **przychodów z działalności lokacyjnej** (o 20,2% do 3,9 mld zł). Składka przypisana brutto w dziale I (ubezpieczenia na życie) osiągnęła wartość 6,1 mld zł i była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,5%, natomiast w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) wyniosła 9,8 mld zł, tj. zwiększyła o 27,2%. Na wzrost składki w ubezpieczeniach działu II miały wpływ lepsze wyniki ze sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych, a zwłaszcza obowiązkowego OC. **Koszty ogółem** wyniosły 16,1 mld zł i były o 13,9% wyższe niż w I kwartale ub. roku (w dziale I wzrost wyniósł 16,4%, a w dziale II – 11,0%). **Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto** ogółem w I kwartale br. wyniosły 10,4 mld zł i były wyższe o 17,5% niż przed rokiem (w dziale I zwiększyły się o 26,9% do 5,7 mld zł, a w dziale II – o 7,9% do 4,8 mld zł). Wzrost odszkodowań w dziale I wiązał się przede wszystkim z większą wypłatą świadczeń z tytułu zgonów w grupie 3 (ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym). **Koszty działalności lokacyjnej** zmniejszyły się o 40,0% do 1,1 mld zł (w dziale I wyniosły 0,6 mld zł, a w dziale II – 0,5 mld zł).

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 1,0 mld zł i był wyższy o 67,5% niż w I kwartale ub. roku. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 0,5 mld zł, tj. o 16,2% niższy niż w I kwartale ub. roku, natomiast w dziale II wynik wzrósł z 0,03 mld zł do 0,54 mld zł.

Wynik techniczny ukształtował się na poziomie 1,2 mld zł, tj. o 63,3% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Wynik w dziale I obniżył się o 16,6% w stosunku do I kwartału ub. roku i wyniósł 0,6 mld zł, a w dziale II zwiększył się z minus 7,7 mln do 0,6 mld zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I-III 2016	I-III 2017	I-III 2016= =100	I-III 2016	I-III 2017	I-III 2016= =100
	mln zł			mln zł		
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	5743,1	6116,8	106,5	4462,5	5665,6	127,0
w tym:						
Ubezpieczenia na życie.....	1903,2	1821,8	95,7	1733,4	1658,6	95,7
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.....	2429,3	2891,7	119,0	2142,1	3359,0	156,8
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe.....	1349,0	1343,3	99,6	540,2	600,0	111,1
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	7178,3	8845,8	123,2	4184,8	4543,3	108,6
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe.....	450,3	475,2	105,5	109,5	128,4	117,3
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	1563,3	1893,0	121,1	1049,9	1157,0	110,2
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	993,4	1064,7	107,2	294,9	335,9	113,9
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	547,2	595,1	108,8	329,4	174,0	52,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	2317,1	3510,6	151,5	1935,3	2227,5	115,1
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	2244,8	3407,4	151,8	.	2185,4	x
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej...	557,6	578,1	103,7	208,9	227,2	108,7

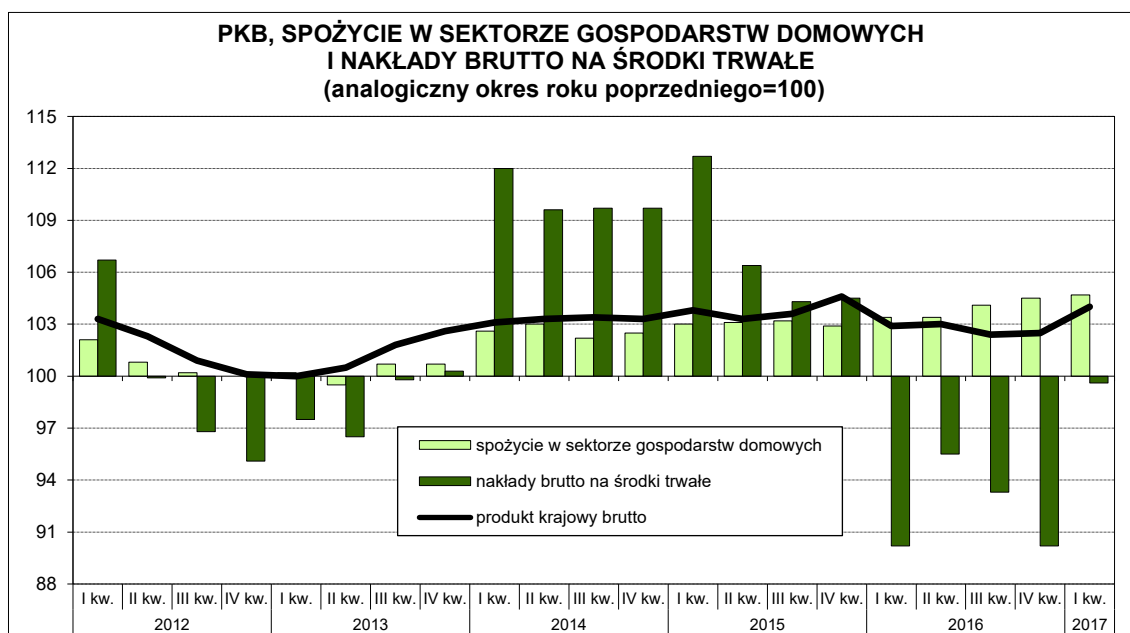
Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I kwartale br. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 6,1 mld zł (tj. zwiększyła się o 6,5% w stosunku do I kwartału ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych – 8,8 mld zł (wzrost o 23,2%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 40,9%, a zakładów działu II – 59,1%. Dominującą pozycję w dziale I, pod względem wartości zebranej składki brutto, uzyskały ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w których składka wyniosła 2,9 mld zł oraz ubezpieczenia na życie – 1,8 mld zł. Ich udział w wartości składek przypisanych brutto działu I wyniósł odpowiednio 47,3% i 29,8%. W dziale II największą pozycję (61,1%) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych. Wartość tych składek zwiększyła się o 39,3% i wyniosła 5,4 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 21,4%, a ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych – 38,5%.

Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, w ubezpieczeniach na życie zwiększyła się o 27,0% do 5,7 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 8,6% do 4,5 mld zł.

Produkt krajowy brutto

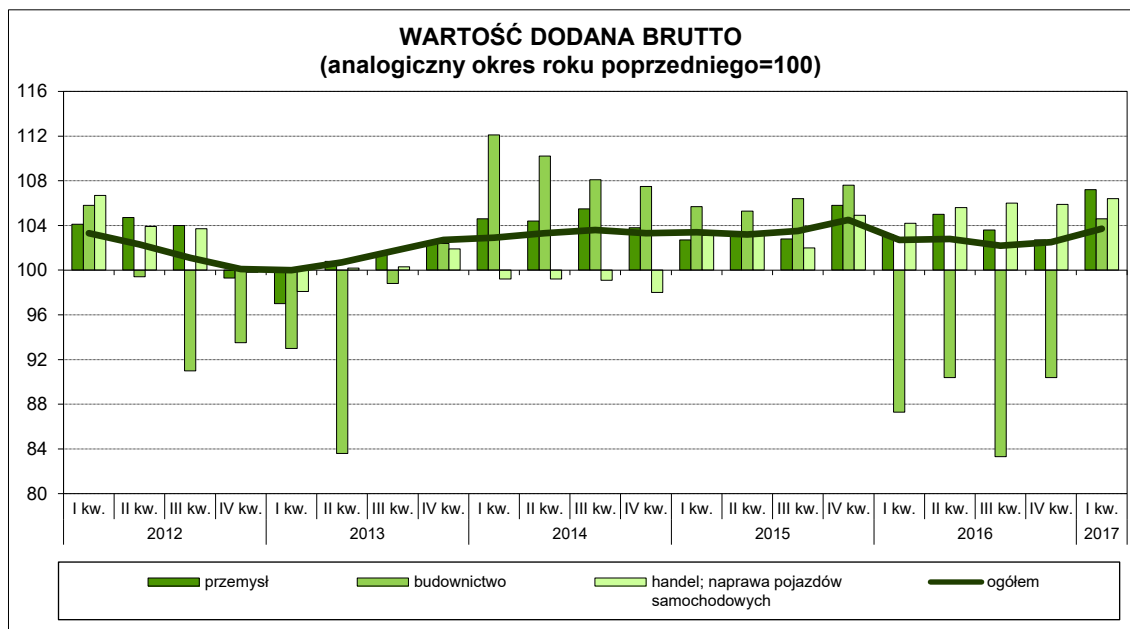
Według wstępnych danych, w I kwartale br. **produkt krajowy brutto**, po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, zwiększył się realnie w skali roku o 4,2%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrósł o 1,1%. Niewyrównany sezonowo produkt krajowy brutto był w ujęciu realnym o 4,0% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 2,5% w IV kwartale ub. roku).

Głównym czynnikiem generującym wzrost PKB w I kwartale br. był nadal popyt krajowy (jego wpływ wyniósł 3,9 p.proc. wobec 1,7 p.proc. w poprzednim kwartale). Wpływ spożycia ogółem był pozytywny i wyniósł 3,2 p.proc. (w tym spożycia w sektorze gospodarstw domowych – 3,0 p.proc., a spożycia publicznego – 0,2 p.proc.). Akumulacja również oddziaływała pozytywnie na wzrost PKB (0,7 p.proc. wobec minus 0,5 p.proc. w IV kwartale ub. roku), co było rezultatem dodatniego wpływu przyrostu rzeczowych środków obrotowych (0,7 p.proc.), przy neutralnym oddziaływaniu popytu inwestycyjnego. Popyt zagraniczny oddziaływał nieznacznie pozytywnie na PKB (0,1 p.proc. wobec 0,8 p.proc. w poprzednim okresie).

Popyt krajowy w I kwartale br. był wyższy niż przed rokiem o 4,1% (wobec wzrostu o 1,7% w poprzednim kwartale). Wzrost spożycia ogółem umocnił się do 3,9% (spożycie w sektorze gospodarstw domowych wzrosło o 4,7%, a spożycie publiczne – o 1,0%). Akumulacja brutto zwiększyła się w skali roku o 5,2%, pod wpływem wzrostu rzeczowych środków obrotowych. Utrzymał się spadek nakładów brutto na środki trwałe, ale był znacznie wolniejszy niż w poprzednim kwartale (0,4% wobec 9,8%). **Stopy inwestycji** wyniosła 11,7% (wobec 12,3% przed rokiem oraz 24,4% w IV kwartale ub. roku).

Eksport w I kwartale br. był o 8,3% wyższy niż przed rokiem, a **import** – większy o 8,7% (w IV kwartale ub. roku obserwowano odpowiednio wzrost eksportu o 9,3%, a importu – o 8,2%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale br. była wyższa niż przed rokiem o 3,7% (wobec wzrostu o 2,5% w poprzednim kwartale). W przemyśle wartość dodana brutto zwiększyła się o 7,2% (wobec wzrostu o 2,7% w IV kwartale ub. roku). W budownictwie, po raz pierwszy od IV kwartału 2015 r., odnotowano wzrost – o 4,6%. W handlu, naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto wzrosła o 6,4%, a w transporcie i gospodarce magazynowej – o 13,3%. Zwiększyła się także wartość dodana brutto w zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,9%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,4%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,0%). Niewielki wzrost obserwowano w informacji i komunikacji – o 0,5% oraz w sekcjach administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna wartość dodana brutto łącznie – o 0,3%. Pogłębił się spadek wartości dodanej brutto w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – do 17,5%.

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2015		2016					2017			
	rok poprzedni=100	100	kwartały - analogiczny okres roku poprzedniego=100								
			I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spżycie	102,8	103,6	102,6	102,3	102,4	104,0	103,6	103,5	104,0	103,1	103,9
w tym:											
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	103,0	103,8	103,0	103,1	103,2	102,9	103,4	103,4	104,1	104,5	104,7
Akumulacja brutto	102,4	102,8	101,4	100,0	99,9	107,2	104,5	104,2	103,8	99,8	101,0
w tym nakłady brutto na środki trwałe	104,9	98,2	103,8	105,9	105,0	104,8	102,9	95,0	97,8	98,4	105,2
Eksport	106,1	92,1	112,7	106,4	104,3	104,5	90,2	95,5	93,3	90,2	99,6
Import	107,7	109,0	109,2	106,1	106,5	109,1	107,1	111,8	107,8	109,3	108,3
Import	106,6	108,9	107,4	105,4	105,3	108,4	108,7	110,1	108,7	108,2	108,7
Popyt krajowy	103,3	102,4	102,8	103,0	103,0	104,2	103,5	101,9	102,7	101,7	104,1
Produkt krajowy brutto	103,8	102,7	103,8	103,3	103,6	104,6	102,9	103,0	102,4	102,5	104,0
Wartość dodana brutto	103,7	102,6	103,4	103,2	103,5	104,5	102,7	102,8	102,2	102,5	103,7
w tym:											
przemysł	103,8	103,6	102,7	103,1	102,8	105,8	103,2	105,0	103,6	102,7	107,2
budownictwo	106,4	88,0	105,7	105,3	106,4	107,6	87,3	90,4	83,3	90,4	104,6
handel; naprawa pojazdów samochodowych	103,3	105,4	103,1	103,1	102,0	104,9	104,2	105,6	106,0	105,9	106,4
transport i gospodarka magazynowa	99,3	106,4	98,3	98,4	100,2	99,8	102,4	106,8	105,3	110,1	113,3
zakwaterowanie i gastronomia	98,1	103,0	98,4	99,2	98,3	96,8	102,9	103,0	103,1	103,1	102,9
informacja i komunikacja	108,1	104,5	107,6	108,3	106,7	109,3	105,0	101,4	106,3	105,5	100,5
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	114,8	104,6	121,8	111,8	124,1	104,6	116,1	100,0	104,4	99,0	82,5
obsługa rynku nieruchomości	97,2	103,8	96,3	97,3	97,4	97,7	103,2	103,7	104,0	104,0	101,0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	110,3	103,4	110,3	109,9	110,2	111,0	102,4	102,7	104,3	104,4	102,4
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	102,0	101,8	101,7	101,1	101,6	103,6	102,0	102,2	102,3	100,9	100,3

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wyszczególnienie	2016												2017
	kwartaly - okres poprzedni=100												
	2015				2016				2017				
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spóżyte	100,6	100,8	100,5	101,2	100,8	100,9	101,2	100,8	101,2	100,9	101,3	100,8	101,1
w tym:													
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	100,6	100,8	100,5	100,8	101,0	100,9	101,3	101,2	101,2	100,9	101,3	101,2	101,4
Akumulacja brutto	100,0	101,2	100,0	102,4	101,0	99,7	100,7	100,2	100,7	99,7	100,7	100,2	100,0
w tym nakłady brutto na środki trwałe	100,9	103,1	100,2	100,0	98,2	98,5	101,0	101,6	101,0	98,5	101,0	101,6	103,0
Eksport	103,5	98,4	101,6	100,9	90,4	101,7	99,3	99,8	99,3	101,7	99,3	99,8	100,3
Import	102,7	99,9	103,7	102,2	101,4	104,0	100,1	103,1	100,1	104,0	100,1	103,1	101,8
Import	100,9	100,7	102,3	103,7	101,5	103,1	100,8	101,3	100,8	103,1	100,8	101,3	103,8
Popyt krajowy	100,4	101,7	100,2	101,5	99,8	100,0	101,8	100,7	101,8	100,0	101,8	100,7	101,7
Produkt krajowy brutto	101,5	100,5	101,2	100,9	99,9	101,0	100,4	101,7	100,4	101,0	100,4	101,7	101,1
Wartość dodana brutto	101,1	101,1	101,0	100,8	100,5	100,4	100,6	101,6	100,6	100,4	100,6	101,6	100,5
w tym:													
przemysł	100,3	100,6	102,2	100,3	101,2	101,3	100,7	101,8	100,7	101,3	100,7	101,8	101,0
budownictwo	105,2	98,1	102,5	97,1	91,2	101,2	96,5	102,4	96,5	101,2	96,5	102,4	103,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych	102,0	100,3	101,1	101,7	100,9	101,7	101,2	101,9	101,2	101,7	101,2	101,9	102,0
transport i gospodarka magazynowa	99,7	99,8	101,5	101,0	101,3	103,6	101,3	102,1	101,3	103,6	101,3	102,1	102,0
zakwaterowanie i gastronomia	96,9	101,0	99,7	100,2	101,5	100,5	101,1	100,3	101,1	100,5	101,1	100,3	101,4
informacja i komunikacja	101,8	103,5	99,8	102,5	101,4	99,4	101,5	100,9	101,5	101,4	101,5	100,9	99,5
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	101,9	106,5	98,2	103,2	106,3	91,8	102,9	97,8	102,9	106,3	102,9	97,8	95,4
obsługa rynku nieruchomości	94,0	102,3	100,9	101,3	100,5	101,1	100,4	100,6	100,4	101,1	100,4	100,6	100,2
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	103,7	102,1	101,5	101,5	100,3	100,6	101,1	101,1	101,1	100,6	101,1	101,1	101,3
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,4	100,5	100,6	101,0	100,3	100,3	100,3	100,2	100,3	100,3	100,3	100,2	100,4

^a Gęty stały przy roku odniesienia 2010.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2015				2016				2017
	kwartały – analogiczny okres roku poprzedniego=100								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spożycie	103,3	102,9	102,6	103,1	103,2	103,3	104,1	103,7	104,0
w tym:									
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	103,1	103,1	102,9	102,7	103,1	103,3	104,1	104,5	104,9
Akumulacja brutto	102,8	101,8	100,9	103,7	104,7	103,2	103,9	101,6	100,6
w tym nakłady brutto na środki trwałe	103,6	105,8	103,9	104,3	101,5	97,0	97,7	99,3	104,1
Eksport	110,2	106,0	105,4	104,5	91,2	94,2	92,1	91,0	101,0
Import	108,2	106,0	108,3	108,6	107,3	111,8	107,9	108,8	109,2
Popyt krajowy	107,8	105,9	105,1	107,8	108,5	111,0	109,4	106,9	109,3
	103,3	103,2	102,7	103,8	103,2	101,5	103,1	102,2	104,2
Produkt krajowy brutto	104,0	103,4	103,8	104,2	102,5	103,0	102,2	102,9	104,2
Wartość dodana brutto	102,5	103,4	103,4	104,0	103,4	102,8	102,3	103,1	103,1
w tym:									
przemysł	101,1	101,9	105,1	103,5	104,4	105,1	103,5	105,0	104,8
budownictwo	107,2	104,6	106,0	102,7	89,0	91,8	86,5	91,2	103,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych	102,1	102,3	102,6	105,1	104,0	105,5	105,7	105,9	107,1
transport i gospodarka magazynowa	97,7	98,1	99,7	102,0	103,6	107,6	107,4	108,6	109,4
zakwaterowanie i gastronomia	101,1	101,7	99,0	97,8	102,4	101,9	103,3	103,5	103,4
informacja i komunikacja	108,1	109,9	105,7	107,7	107,3	103,0	104,8	103,3	101,4
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	115,7	120,9	113,0	110,0	114,7	99,0	103,7	98,3	88,3
obsługa rynku nieruchomości	95,7	97,9	97,3	98,3	105,0	103,8	103,4	102,7	102,4
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	108,5	109,4	109,1	109,2	105,5	104,0	103,6	103,2	104,2
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	102,4	102,2	101,8	102,5	102,4	102,2	101,9	101,1	101,2

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Wyszczególnienie	2015				2016				2017			
	2015				2016				2017			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Popyt krajowy	2,8	2,9	2,9	4,2	3,4	1,8	2,7	1,7	3,9			
Spożycie	2,3	1,8	1,9	2,8	3,0	2,7	3,1	2,2	3,2			
w tym:												
w sektorze gospodarstw domowych	2,0	1,8	1,9	1,4	2,2	2,0	2,5	2,2	3,0			
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	0,3	0,0	0,0	1,4	0,8	0,7	0,6	0,0	0,2			
Akumulacja brutto	0,5	1,1	1,0	1,4	0,4	-0,9	-0,4	-0,5	0,7			
w tym:												
nakłady brutto na środki trwałe	1,7	1,1	0,8	1,3	-1,4	-0,8	-1,3	-2,8	0,0			
przyrost rzeczowych środków obrotowych	-1,2	0,0	0,2	0,1	1,8	-0,1	0,9	2,3	0,7			
Saldo obrotów z zagranicą	1,0	0,4	0,7	0,4	-0,5	1,2	-0,3	0,8	0,1			
Produkt krajowy brutto	3,8	3,3	3,6	4,6	2,9	3,0	2,4	2,5	4,0			
Wartość dodana brutto	3,2	2,8	3,1	4,0	2,4	2,5	2,0	2,3	3,3			

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	Wyszczególnienie											
	a - 2016						b - 2017					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	5703	5711	5727	5730	5734	5753	5762	5761	5771	5779	5792	5799
a	5960	5976	5982	5991	5990							
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	1648	1653	1601	1522	1457	1393	1362	1347	1324	1308	1314	1335
a	1397	1383	1324	1253	1202							
b	10,2	10,2	9,9	9,4	9,1	8,7	8,5	8,4	8,3	8,2	8,2	8,3
Stopy bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	8,6	8,5	8,1	7,7	7,4							
a												
b												
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :												
a	4101,36	4137,55	4351,45	4313,57	4166,28	4252,19	4291,85	4212,56	4217,96	4259,37	4329,71	4635,77
b	4277,32	4304,95	4577,86	4489,07	4390,99							
a	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
b	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
a	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4							
b												
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ - analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	104,9	104,8	104,3	105,9	105,2	106,1	105,9	105,7	104,4	103,7	104,0	101,8
a	102,6	101,8	103,1	102,1	103,4							
b												
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto: z porównalnego systemu ubezpieczeń społecznych analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	103,8	103,7	102,3	102,4	102,3	102,2	102,2	102,4	102,1	101,8	101,4	100,7
a	99,9	99,3	100,2	100,1	100,3							
b												
rolników indywidualnych	103,1	103,1	100,6	100,3	99,3	100,0	100,7	101,0	100,7	100,5	100,4	99,2
a	98,6	98,0	99,7	99,5	99,4							
b												
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
a	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0							
b												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
a	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9							
b												
grudzień poprzedniego roku=100	99,5	99,4	99,5	99,8	99,9	100,1	99,8	99,5	99,5	100,1	100,2	100,8
a	100,4	100,7	100,7	100,9	101,0							
b												
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu: poprzedni miesiąc=100	99,5	99,6	99,7	100,3	101,2	100,2	99,9	99,6	100,3	100,5	101,2	101,2
a	100,3	100,1	99,9	99,8	99,5							
b												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	98,8	98,5	98,1	98,8	99,6	99,2	99,5	99,9	100,2	100,6	101,8	103,2
a	104,0	104,5	104,8	104,2	102,5							
b												
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej: poprzedni miesiąc=100	99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	100,1	100,1	100,1	100,0	100,0	100,1	100,1
a	100,0	99,9	100,0	100,1	100,1							
b												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	99,3	99,3	99,2	99,3	99,4	99,5	99,6	99,8	99,8	99,9	100,0	100,2
a	100,3	100,3	100,4	100,4	100,4							
b												

1 Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

		Wyszczególnienie											
		a - 2016											
		b - 2017											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
poprzedni miesiąc=100	a	91,9	106,9	107,0	96,9	96,1	107,4	90,0	103,4	110,4	97,5	101,8	95,5
	b	98,2	99,0	117,6	86,7	105,5							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,3	106,8	100,7	106,0	103,2	106,0	96,6	107,5	103,2	98,7	103,1	102,1
	b	109,1	101,1	111,1	99,4	109,1							
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
poprzedni miesiąc=100	a	31,9	114,3	120,6	109,9	107,8	113,4	96,6	97,2	118,7	98,3	105,4	134,8
	b	35,4	106,0	149,3	97,9	112,1							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	91,4	89,5	84,2	85,1	86,3	87,0	81,2	79,5	84,7	79,9	87,2	92,0
	b	102,1	94,7	117,2	104,3	108,4							
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)													
a		12771	25027	37423	51134	62041	73741	86624	99352	112017	128637	145210	163325
b		15355	26899	40587	51178	63903							
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ²):													
poprzedni miesiąc=100	a	75,1	101,3	113,6	99,7	99,3	103,1	100,2	101,4	98,6	103,0	96,6	120,6
	b	77,7	97,2	116,5	98,6	100,0							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,2	106,2	103,0	105,5	104,3	106,5	104,4	107,8	106,3	104,6	107,4	106,1
	b	109,5	105,2	107,9	106,7	107,4							
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)													
a		1759,9	-3098,3	-9587,2	-11125,5	-13482,5	-18683,8	-14387,3	-14929,4	-20615,4	-24641,3	-27567,7	-46159,5
b		6749,4	856,1	-2284,3	-982,7	-203,0							
Średnie kursy walut w zł - NBP:													
100 dolarów amerykańskich	a	403,97	395,65	386,44	379,85	389,91	392,00	397,07	383,54	385,67	390,75	406,00	420,49
	b	411,66	404,87	401,84	395,62	380,70							
100 euro	a	439,35	439,60	429,34	430,68	440,76	440,19	439,66	430,03	432,50	430,86	438,39	443,71
	b	437,06	430,97	429,21	423,85	420,40							
100 franków szwajcarskich	a	401,76	398,95	393,11	393,89	398,74	403,74	404,65	395,49	395,86	396,15	407,49	412,56
	b	407,92	404,24	400,88	395,34	385,80							
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
eksport	a	60270,0	65863,6	68653,9	67895,0	65925,9	69572,4	62420,3	61821,7	69366,7	68433,8	73145,8	64830,0
	b	67759,3	67795,4	78607,9	64678,4								
import	a	57735,7	63840,2	66377,8	64970,5	62959,4	66466,7	61688,6	62786,3	68644,5	67876,0	69941,6	64251,9
	b	66095,2	68668,4	77616,1	63224,9								
saldo	a	2534,3	2023,4	2276,1	2924,5	2966,5	3105,7	731,7	-964,6	722,2	557,8	3204,2	578,1
	b	1664,1	-873,0	991,8	1453,5								

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^b				Produkcja w budownictwie ^b				
	2016	IV kw. ^c 2016	eksport	import	saldo	IV 2016	III	IV 2016	V 2016	IV 2016	III	IV 2016	IV 2016	III	IV 2016		
	zmiana w % w skali roku		I-III 2017		I-III 2016	w %		2017		zmiana w % w skali roku				2017			
	2016	I kw. ^c 2017	I-III 2017	I-III 2016	IV 2016	III	IV 2016	V 2016	IV 2016	III	IV 2016	III	IV 2016	III	IV 2016		
UE-28	1,9	2,0	2,1	.	.	8,7	7,9	7,8	-0,1	2,0	1,6	2,5	2,7	1,4	-0,3	4,5	2,7
Strefa euro - 19	1,8	1,8	1,9	.	.	10,2	9,4	9,3	-0,1	1,9	1,4	2,1	2,2	1,4	-0,4	3,8	3,2
Austria	1,5	1,9	1,9	10,7	9,6	-1,5	5,7	5,5	0,6	2,3	2,1	2,6	3,7	.	-0,3	3,8	.
Belgia	1,2	1,1	1,6	7,2	7,0	6,0	6,9	6,8	1,6	2,7	1,9	3,5	2,6	.	3,6	5,3	-2,2
Bułgaria	3,4	3,4	3,5	14,8	20,9	-0,9	8,0	6,4	-2,5	1,7	1,4	-0,5	6,5	4,8	-17,2	5,2	2,0
Chorwacja	3,0	3,4	3,4	23,8	16,2	-1,8	13,7	11,0	-1,2	1,4	1,0	5,0	-0,1	-0,6	3,3 ^d	3,6 ^e	.
Cypr	2,8	2,9	3,3	-34,9	33,3	-1,2	12,9	11,6	-1,9	2,1	0,9	10,5	9,2	.	4,4 ^d	.	.
Czechy	2,4	1,9	2,9	6,9	9,4	4,8	4,0	3,2	0,0	2,1	2,5	1,8	3,9	5,9	-13,4	3,1	9,6
Dania	1,3	2,3	2,2	11,6	9,5	2,5	6,2	5,9	-0,1	1,0	0,7	1,7	6,0	1,3	-3,4	-3,9	.
Estonia	1,6	2,8	4,0	12,2	16,4	-0,6	6,4	5,4	0,0	3,6	3,5	0,8	15,0	9,5	3,4 ^d	20,4 ^e	.
Finlandia	1,4	1,9	2,6	18,8	14,8	-0,5	9,0	8,9	0,3	1,0	0,9	2,2	3,1	3,3	7,2	7,9	.
Francja	1,2	1,2	1,0	4,9	9,6	-24,2	10,1	9,5	0,1	1,4	0,9	2,0	2,5	0,6	-2,9	5,3	6,3
Grecja	0,0	-1,0	0,4	20,9	32,1	-6,6	23,5	22,5	-0,2	1,6	1,5	3,8	10,4	1,2	-8,2 ^d	8,6 ^e	.
Hiszpania	3,2	3,0	3,0	14,7	17,0	-7,6	20,4	18,1	-1,1	2,6	2,0	2,8	0,5	0,3	-6,0	-4,1	-1,3
Holandia	2,2	2,9	2,6	16,4	15,6	17,4	6,4	5,1	-0,2	1,4	0,7	5,9	-3,3	-1,2	6,9	9,2	5,2
Irlandia	5,2	6,6	.	13,1	0,7	13,4	10,0	8,4	-0,2	0,7	0,0	0,8	1,7	-0,8	12,7 ^d	21,2 ^e	.
Litwa	2,3	3,1	4,1	17,5	19,8	-0,6	8,3	8,1	0,2	3,5	3,2	-1,0	4,4	4,0	-19,0 ^d	7,1 ^e	.
Luksemburg	4,2	3,6	.	0,6	6,9	-1,5	6,4	6,0	-0,6	2,6	1,9	0,2	2,0	3,4	0,7	0,0	3,1
Łotwa	2,0	2,3	4,0	12,5	15,7	-0,6	9,5	8,5	-0,8	3,3	2,7	-0,1	10,0	9,6	-19,0 ^d	8,4 ^e	.
Malta	5,0	4,9	4,0	-22,2	-25,9	-0,6	4,9	4,0	1,0	1,1	1,1	-2,5	0,8	3,7	-6,7 ^d	16,1 ^e	.
Niemcy	1,9	1,8	1,7	8,4	10,1	60,9	4,2	3,9	0,0	2,0	1,4	0,9	1,9	2,4	2,0	5,7	7,2
Polska	2,7	2,9	4,2	11,1	14,2	0,4	6,4	4,9	-0,4	1,8	1,5	5,9	8,5	4,1	-16,1	13,0	10,8
Portugalia	1,4	2,0	2,8	17,1	15,4	-2,6	11,6	9,8	0,4	2,4	1,7	3,4	2,9	-0,7	-2,9	1,7	0,2
Rumunia	4,8	5,0	5,6	11,4	12,3	-2,3	6,1	5,3	-3,0	0,6	0,5	4,3	10,8	1,3	12,6	4,4	-18,4
Słowacja	3,3	2,9 ^a	3,1 ^a	11,2	12,5	0,4	10,0	8,4	-0,7	0,8	1,1	8,4	13,1	-3,2	-6,8	3,2	7,1
Słowenia	2,5	3,8	5,0	12,8	15,8	0,5	8,1	7,6	-0,5	1,7	1,5	6,4	9,3	7,8	-27,4	4,1,5	27,8
Szwecja	3,2	2,0	2,2	10,9	11,8	0,1	6,7	6,4	0,8	2,0	1,8	3,0	3,6	1,3	9,3	13,4	19,8
Węgry	2,0	1,9	3,8	13,3	14,8	1,9	5,4	4,3	-0,1	2,3	2,1	4,7	10,0	2,4	-29,1	33,2	22,0
Wielka Brytania	1,8	1,9	2,0	10,1	3,2	-41,2	4,9	4,5	0,3	2,7	2,9	4,1	1,0	-0,6	1,9	4,6	-3,4
Włochy	0,9	1,1	1,2	9,9	13,7	6,6	11,8	11,5	-0,3	2,0	1,6	2,0	2,9	1,0	2,8	3,6	-4,6

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. d I kw. 2016 r. e I kw. 2017 r.

